

Unit 1: People **Człowiek**

Key Vocabulary

Personal details

Dane personalne

citizenship obywatelstwo
 ethnic origin pochodzenie etniczne
 first name imię
 gender płeć
 last name / surname nazwisko
 male / female płeć męska / żeńska
 marital status: single / married / separated / divorced / widowed stan cywilny: stanu wolnego / żonaty, mężatka / w separacji / rozwiedziony / wdowiec, wdowa
 nationality narodowość
 next of kin najbliższy krewny
 nickname przezwisko
 permanent / temporary address adres stały / czasowy
 place of residence miejsce zamieszkania
 pseudonym pseudonim
 spouse małżonek, małżonka

Appearance Wygląd

a beautiful / pretty / good-looking / attractive / ordinary-looking
 woman piękna / ładna, śliczna / atrakcyjna / przeciętna, zwyczajna / kobieta
 a chubby / plump / overweight / obese person pulchny / puszysty / z nadwagą / otyły
 a fair / dark / pale / tanned complexion jasna / ciemna / blada / opalona karnacja
 a handsome / well-built man przystojny / dobrze zbudowany mężczyzna
 a skinny / thin person chuda osoba
 a slim / slender woman szczupła / smukła kobieta
 a woman of average / medium height kobieta średniego wzrostu
 have good looks być urodziwym
 How much does he/she weigh? Ile on/ona waży?
 What does he/she look like? Jak on/ona wygląda? Jaki on jest/jaka ona jest z wyglądu?
 younger / older than he looks młodszy / starszy, niż wygląda

age wiek

newborn baby / infant / toddler / adolescent / teenager / adult / middle-aged / elderly noworodek / niemowlę / brzdąc, berbec, (im)mature (nie)dojrzały

małe dziecko uczące się chodzić / nastolatek / dorosły / w średnim wieku / w podeszłym wieku
 in his/her 20s/30s ma dwadzieścia / trzydzieści kilka lat

build budowa

athletic / broad-shouldered / muscular / lanky / stocky atletyczny / barczysty / muskularny, umięśniony / chudy, tyczkowaty / krępy, przysadzisty
 birthmark znamię
 scar szrama, blizna

eyes oczy

brown / blue / green / hazel / bright brązowe / niebieskie / zielone / piwne

face twarz

round / oval / long / thin okrągła / owalna / pociągła / szczupła
 beard / moustache broda / wąsy
 dimples / forehead / cheeks / chin / eyebrows dołeczki / czoło / policzki / broda / brwi
 freckled / wrinkled piegowaty / pomarszczony
 pimples / spots / acne pryszcze / krosty / trądzik
 broad smile / tight-lipped smile szeroki uśmiech / przez zaciśnięte usta

hair włosy

blonde / dark / fair / red / grey / dyed blond / ciemne / jasne / rude / siwe / farbowane
 short / long / straight / curly / wavy / spiky / cropped / shoulder-length / medium-length krótkie / długie / proste / kręcone / falowane / nastroszone / krótko przycięte / do ramion / średniej długości fringe / ponytail / centre-parting / side-parting / bald / wig grzywka / koński ogon / przedziałek pośrodku / przedziałek z boku / łysy peruka

nose nos

big / small / long / snub / pointed duży / mały/długi / zadarty / szpiczasty

Character traits and personality

Cechy charakteru, osobowość

(dis)honest (nie)uczciwy

(im)patient (nie)cierpliwy
 (im)polite (nie)grzeczny
 (in)active (nie)aktywny
 (in)sincere (nie)szczerzy
 (ir)responsible (nie)odpowiedzialny
 (un)predictable (nie)przewidywalny
 (un)reliable (nie)wiarygodny
 absent-minded roztargniony
 adventurous śmiały, zuchwały
 aggressive agresywny
 ambitious / driven ambitny / z determinacją dążący do celu
 boring / dull nudny
 bossy apodyktyczny
 brave odważny
 calm / relaxed spokojny / zrelaksowany, rozluźniony
 caring troskliwy, opiekuńczy
 charitable hojny, życzliwy
 cheerful radosny
 childish dziecinny
 clever zdolny, bystry
 committed oddany, zaangażowany
 compassionate pełen współczucia
 confident pewny siebie
 consistent konsekwentny, logiczny
 coward tchórz
 creative twórczy
 determined stanowczy, zdeterminowany
 easy-going bezkonfliktowy, niefrasobliwy
 fearless nieustraszony
 flexible elastyczny
 forgetful zapominalski
 generous hojny
 hard-working pracowity
 have a sense of humour mieć poczucie humoru
 helpful pomocny
 hot-tempered wybuchowy
 humble skromny
 indecisive niezdecydowany
 independent niezależny
 intelligent inteligentny
 inventive pomysłowy
 irritable drażliwy, łatwo wpadający w irytację
 jealous zazdrosny
 kind miły, dobry, uprzejmy

lazy leniwy
 mean skąpy
 messy niechlujny, bałaganiarski
 miserable nieszczęśliwy, ponury
 moody kapryśny
 moral moralny
 narrow-minded / open-minded ograniczony, o wąskich horyzontach / otwarty, wolny od uprzedzeń
 outgoing otwarty, towarzyski
 perfectionist perfekcjonista
 proud dumny
 punctual punktualny
 reasonable rozsądny
 rebellious buntowniczy
 reserved powściągliwy, skryty
 rude niegrzeczny, nieuprzejmy
 self-confident pewny siebie, ufny w swoje siły
 selfish samolubny
 sensitive wrażliwy
 serious poważny
 shy nieśmiały
 sociable towarzyski
 spoilt zepsuty, rozpieszczony
 sports wysportowany
 strict surowy, wymagający
 stubborn uparty
 talented utalentowany
 talkative gadatliwy, rozmowny
 trustworthy godny zaufania
 understanding wyrozumiały

Clothes Ubrania

anorak anorak, nieprzemakalna kurtka z kapturem
 braces szelki
 collar kołnierz
 contact lenses szkła kontaktowe
 flip-flops japonki (kłapki)
 gloves rękawiczki
 hooded sweatshirt bluza z kapturem
 overcoat płaszcz
 polo neck golf
 pyjamas piżama
 sandals sandały
 scarf szalik
 slippers kapcie
 suit garnitur, kostium damski
 swimming trunks spodenki kąpielowe
 swimsuit kostium kąpielowy
 tie / bow tie krawat / muszka
 tights rajstopy
 tracksuit dres
 trainers adidas
 underwear bielizna
 wellingtons kalosze
 zip zamek błyskawiczny

Describing clothes Opis ubrań

appropriate for the occasion odpowiednie na tę okazję
 baggy luźny, workowaty
 designer / expensive / second-hand markowe, designerskie / drogie / z drugiej ręki, używane
 faded wyblakły, spłowiały
 formal / smart / elegant eleganckie
 knitted zrobiony na drutach
 long-sleeved / short-sleeved / sleeveless z długim rękawem / z krótkim rękawem / bez rękawów
 ripped rozpruty
 tight-fitting / loose-fitting obcisły / luźny

Materials Materiały

cotton bawełna, bawełniany
 denim dżins, materiał dżinsowy
 fur futro, futrzany
 lace koronka, koronkowy
 leather skóra, skórzany
 linen len, lniany
 nylon nylon, nylonowy
 rubber guma, gumowy
 silk jedwab, jedwabny
 wool, woollen wełna, wełniany

Patterns Wzory

checked w kratkę, kraciasty
 dotted w kropki
 floral w kwiaty, kwiecisty
 plain gładki, bez wzorów
 striped w paski, pasiasty

Feelings, emotions and attitude Uczucia i emocje

approving / disapproving pełen aprobaty, aprobujący / z dezaprobatą, ganiący
 admire podziwiać
 adore uwielbiać
 angry / furious zły / wściekły
 annoyed zirytowany, rozdrażniony
 anxious zatroskany, zaniepokojony
 appalled przerażony, zbulwersowany
 be a fan of / be fond of / be into / be keen on być fanem / bardzo lubić / interesować się / być zapalonym (do czegoś)
 be ashamed of wstydzić się
 be attracted to sb czuć do kogoś sympatię, pociąg
 be hopeless at być beznadziejnym
 be in the mood for/to być w nastroju
 bored znudzony
 can't stand nie znosić
 confused zmieszany
 delighted / pleased zachwycony / zadowolony
 depressed przygnębiony
 devastated załamany, zdruzgotany

disappointed rozczarowany
 embarrassed zakłopotany, zażenowany
 excited podekscytowany
 exhausted wyczerpany
 fall in love zakochać się
 fancy podobać się, (po)lubić
 fed up with mieć dosyć
 find common ground znaleźć wspólny język, dojść do porozumienia
 frightened / scared / terrified przestraszony / przerażony
 frustrated sfrustrowany
 get on well with być w dobrych stosunkach z
 grateful wdzięczny
 hate nienawidzić
 indifferent obojętny
 irritated zirytowany
 lonely osamotniony, samotny
 long for sb/sth tęsknić za kimś/czymś
 look up to sb podziwiać kogoś
 lose one's temper zezłościć się, stracić panowanie nad sobą
 miserable nieszczęśliwy, złośliwy
 moved wzruszony
 nervous zdenerwowany, niespokojny
 overwhelmed poruszony do głębi
 passionate żarliwy, gorący
 respect szanować
 shocked wstrząśnięty, zszokowany
 surprised / amazed zdziwiony, zaskoczony
 sympathy współczucie
 take an interest in zainteresować się
 take pride in być dumnym z
 thrilled podekscytowany
 worried zmartwiony

Idioms Idiomy

be on top of the world być w siódmym niebie
 be out of sorts źle się czuć, być nie w sosie
 drive sb up the wall doprowadzać kogoś do szału
 feel blue być przygnębionym
 give sb a hard time dawać się komuś we znaki
 have mixed feelings mieć mieszane uczucia
 jumping for joy skakać z radości

Unit 2: Houses Dom

Key Vocabulary

Kinds of houses and buildings

Rodzaje domów

block of flats blok mieszkalny
bungalow dom parterowy
cottage domek wiejski
detached house dom wolno stojący, jednorodzinny
farmhouse dom wiejski, dom w gospodarstwie wiejskim

flat/apartment mieszkanie
one room flat / bedsit / bedsitter kawalerka

three-room flat mieszkanie trzypokojowe
maisonette mezoneta, mieszkanie dwupoziomowe
multi-storey house dom wielopiętrowy
semi-detached house dom bliźniak
skyscraper drapacz chmur
summer house dom letniskowy
ten-storey block blok dziesięciopiętrowy
terraced house dom w zabudowie szeregowej
tower block wieżowiec

Description in general

Opis ogólny

(un)furnished (nie)umeblowany
affordable przystępny (ze względu na cenę)
airy przewiewny
antique furniture meble stylowe, antyki
cluttered zagracony, zaśmiecony
convenient / comfortable wygodny
cosy przytulny
damp wilgotny
functional funkcjonalny
impersonal bezosobowy, bezduszny
in good/bad condition w dobrym/złym stanie
littered (with things) zagracony, zawalony (rzeczami)
luxurious luksusowy
messy zaniedbany, brudny
modern nowoczesny
nicely-decorated ładnie urządzone
open-plan bez ścianek działowych

pavement chodnik, trotuar
peaceful spokojny
picturesque malowniczy
prime location doskonała lokalizacja
residential area dzielnica mieszkaniowa/
willowa
run-down podupadły, zaniedbany
soundproof dźwiękoszczelny
spacious / large przestronny / duży
sparsely furnished skąpo umeblowany
suburban neighbourhood dzielnica podmiejska
sunny słoneczny
tiny maleńki
two-storey house dom dwupiętrowy
welcoming ciepły, miły
well-equipped dobrze wyposażony
well-kept / well-maintained zadbane, dobrze utrzymane
with a view of the lake z widokiem na jezioro
with windows overlooking a busy street z oknami wychodzącymi na ruchliwą ulicę
within walking / driving distance of... można tam dojść pieszo / dojechać

Parts of the house

Miejsca wewnątrz i na zewnątrz domu

attic strych, poddasze
balcony balkon
basement piwnica, suterena
bathroom łazienka
bedroom sypialnia
ceiling sufit
child's / children's room pokój dziecięcy
corridor korytarz
dining room jadalnia
downstairs na dole
drive podjazd
en suite (bathroom) z przyległą (łazienką)
exterior / interior zewnątrz / wewnątrz
fence płot
floor piętro / podłoga
garage garaż
garden ogród
ground floor parter

guest room / spare room pokój gościnny / wolny pokój
hall przedpokój
kitchen kuchnia
lawn trawnik
lift winda
loft strych, poddasze
porch ganek
roof dach
sitting room / living room salon, pokój dzienny
stairs schody
study gabinet (do pracy)
upstairs na górze
utility room pomieszczenie gospodarcze

Equipment and decoration Sprzęt i elementy wystroju wnętrza

blind / shutter okiennica / żaluzja
burglar alarm alarm antywłamaniowy
carpet dywan, wykładzina dywanowa
central heating centralne ogrzewanie
curtain zasłona
doorbell dzwonek do drzwi
doormat wycieraczka
drinks cabinet / cocktail cabinet barek
fitted carpet wykładzina
intercom domofon
letterbox skrzynka na listy
ornament ozdoba
plug wtyczka
plumbing instalacja wodno-kanalizacyjna
pot plant roślina doniczkowa
radiator grzejnik, kaloryfer
rug chodnik/dywanik
shelf półka
tiles dachówki, płytki ceramiczne / kafelki
vacuum cleaner / hoover odkurzacz
wallpaper tapeta
bathroom łazienka
bath(tub) wanna
cabinet szafka
laundry basket kosz na bieliznę
mirror lustro

shower prysznic
tap kran
toilet muszla klozetowa, toaleta
washbasin umywalka
washing machine pralka

bedroom sypialnia

bed linen pościel
bedside table / nightstand szafka nocna
clothes shelf półka na ubrania
mattress materac
pillow poduszka
single bed / double bed łóżko jedno-/
dwuosobowe
(built-in) wardrobe (wbudowana
w ścianę) szafa na ubrania

kitchen kuchnia

cooker kuchenka
(wall) cupboard (wisząca) szafka kuchenna
dishwasher zmywarka
freezer zamrażarka
fridge lodówka
microwave oven kuchenka mikrofalowa
sink zlew
stainless steel appliances urządzenia ze
stali nierdzewnej

living room salon

armchair fotel
bookcase biblioteczka
bookshelf półka na książki
chest of drawers komoda
coffee table ława, niski stolik
cushion poduszka dekoracyjna
display cabinet witryna, oszklona szafka
DVD player odtwarzacz DVD
fireplace kominek
flat-screen TV telewizor z płaskim
ekranem
furniture meble
rocking chair fotel bujany
sofa / (corner) couch sofa / (narożnikowa)
kanapa

study gabinet

desk biurko
swivel chair fotel obrotowy
wastepaper bin kosz na śmieci

Activities in the house Czynności związane z domem

assemble / dismantle (a piece of furniture)
zmontować, złożyć / rozmontować,
rozłożyć (meble)
change a light bulb zmieniać żarówkę
clean / tidy up sprzątać
convert sth into sth else przerobić,
zaadaptować
decorate a room odnawiać, urządzać
pokój

DIY (Do It Yourself) zrobić to sam,
majsterkowanie
do (the) housework wykonywać prace
domowe
do maintenance work przeprowadzać
prace konserwacyjne/remontowe
dust ścierać kurze
empty / load (the dishwasher) opróżnić /
załadować (zmywarkę)
fix a leak naprawić przeciek
house renovation remont domu
install (an appliance) zainstalować
(urządzenie)
mend (a fence / a roof) reperować /
naprawiać (plot / dach)
move in / move out wprowadzać się/
wyprowadzać się
mow the lawn kosić trawnik
rearrange (the furniture) poprzestawiać
(meble), przemeblować
remove a stain zlikwidować plamę
renovate / do up odnawiać, remontować
repair reperować, naprawiać
sweep / vacuum / mop the floor zamieść /
odkurzyć / powycierać na mokro podłogę

Property Nieruchomość

(a flat) to let (mieszkanie) do wynajęcia
accommodation zakwaterowanie
amenities udogodnienia
be on a limited or tight budget mieć
ograniczony lub napięty budżet
cost of utilities koszty usług
komunalnych
Croydon district dzielnica Croydon
do the cleaning / cooking / ironing /
washing-up sprzątać / gotować /
prasować / zmywać
electricity / telephone bill rachunek za
elektryczność / telefon
estate agent / estate agency agent /
agencja nieruchomości
evict / eviction eksmitować / eksmisja
fall behind with the rent / mortgage
instalments mieć zaległości w płaceniu
czynszu / rat kredytów hipotecznych
flatmate / roommate / housemate
współlokator (osoba dzieląca mieszkanie,
pokój lub dom)
for sale na sprzedaż
give (a month's) notice dać miesięczne
wypowiedzenie
homeowner właściciel domu
housing estate osiedle mieszkaniowe
I live at 1 King Street, flat 1. Mieszkam na
ulicy Królewskiej 1/1.
in the centre w centrum
in the suburbs na przedmieściach

inhabitant / resident / householder
mieszkaniec / lokator / właściciel domu
landlord / landlady właściciel /
właścicielka domu
live on the first / second floor mieszkać
na pierwszym / drugim piętrze
located in a residential area usytuowany
w dzielnicy mieszkaniowej
lower / increase the rent obniżyć /
podwyższyć czynsz
neighbour sąsiad
on the ground floor na parterze
on the outskirts na peryferiach
pay (high/low) rent płacić (wysoki/niski)
czynsz
pay in advance płacić z góry
pay the bills płacić rachunki i media
pay up front płacić z góry
per month (p.m.) / per week (p.w.)
na miesiąc, miesięcznie / na tydzień,
tygodniowo
place a deposit wpłacić zaliczkę
property własność, nieruchomości
put a house on the market wystawić dom
na sprzedaż
real estate nieruchomości,
nieruchomość
reduce / reduction obniżyć / obniżka,
zniżka
removal van furgonetka, ciężarówka do
przeprowadzek
rent a flat from sb wynajmując mieszkanie
od kogoś
rent a flat to sb wynajmując mieszkanie komuś
rural wiejski
share a room mieszkać wspólnie
w jednym pokoju, dzielić pokój (z kimś)
sign a lease podpisać umowę wynajmu
take out a mortgage zaciągnąć kredyt
hipoteczny
take the rubbish out wyrzucać śmieci
tenant lokator, najemca
There is a school in the neighbourhood.
W sąsiedztwie znajduje się szkoła.
under construction w budowie
urban miejski
We had our house renovated / done up
last year. Remontowaliśmy dom
w ubiegłym roku.

Unit 3: School Szkoła

Key Vocabulary

School subjects

Przedmioty nauczania

Art **plastyka**
 Biology **biologia**
 Business Administration **zarządzanie**
 Business Studies **przedsiębiorczość**
 Chemistry **chemia**
 Civic Education **WOS, wiedza o społeczeństwie**
 English **język angielski**
 foreign languages **języki obce**
 Geography **geografia**
 History **historia**
 ICT **technologia informacyjna**
 Mathematics / Maths **matematyka**
 Music **muzyka**
 PE **wychowanie fizyczne**
 Physics **fizyka**
 Religious Education **religia**
 Science **przedmioty ścisłe (biologia, chemia, fizyka)**

Educational System

System oświaty

boarding school **szkoła z internatem**
 college **kolegium, szkoła pomaturalna**
 distance learning **nauczanie na odległość**
 e-learning **e-learning**
 evening classes **zajęcia w szkole wieczorowej**
 homeschooling **nauczanie domowe**
 Institute of Technology / polytechnic **politechnika**
 language school **szkoła językowa**
 lower secondary school (BrE) / junior high school (AmE) **gimnazjum**
 nursery school (BrE) / kindergarten (AmE) **przedszkole, zerówka**
 police / military academy **szkoła policyjna / wojskowa**
 primary school (BrE) / elementary school (AmE) **szkoła podstawowa**
 private school **szkoła prywatna**
 secondary school (BrE) / high school (AmE) **szkoła średnia / ogólnokształcąca / ponadgimnazjalna**
 state school (BrE) / public school (AmE) **szkoła państwowa**
 university technical college (UTC) **technikum**

university **uniwersytet**
 vocational school **szkoła zawodowa**

Students and Teachers

Uczniowie i nauczyciele

(in)competent **(nie)kompetentny**
 ambitious **ambitny**
 creative **twórczy**
 demanding **wymagający**
 fair / unfair **sprawiedliwy / niesprawiedliwy**
 messy **bałaganiarski, niechlujny**
 motivated **zmotywowany**
 motivating **motywuujący**
 organised **zorganizowany**
 patient **cierpliwy**
 punctual **punktualny**
 self-conscious **skrępowany**
 strict **surowy**
 systematic **systematyczny**
 understanding **wyrozumiały**

Studying at school

Nauka w szkole

(new / modern) teaching methods **(nowe / nowoczesne) metody nauczania**
 (school) timetable **plan lekcji**
 absence **nieobecność**
 all-round education **wszechstronna edukacja**
 attend lessons / classes **uczęszczać na lekcje / zajęcia**
 attendance **obecność**
 attention span **okres koncentracji uwagi**
 be a know-it-all **mędrkować, być mędrkiem, być osobą, która wszystko wie**
 be a natural talent **mieć wrodzony talent**
 be a straight A student **być uczniem osiagającym zawsze najlepsze wyniki / stopnie / być prymusem**
 be expelled from school **zostać usuniętym, relegowanym ze szkoły**
 be present / absent **być obecnym / nieobecnym**
 bookworm **mól książkowy**
 boost sb's confidence **dodać komuś pewności siebie**
 brainstorming **burza mózgów**
 broaden one's horizons / knowledge **poszerzać horyzonty / wiedzę**

careers advisor **doradca zawodowy**
 certificate **świadcstwo szkolne**
 cheat in the exam **ściągać na egzaminie**
 class tutor **wychowawca klasy**
 competition / compete **konkurs / rywalizować, brać udział w konkursie**
 complete an assignment **wykonać zadanie**
 concentrate / concentration **koncentrować się / koncentracja**
 cram all night for a test / before an exam **wkuwać całą noc do sprawdzianu / przed egzaminem**
 curriculum **program (nauczania)**
 develop decision-making / problem-solving / interpersonal skills **rozwijać umiejętności podejmowania decyzji / rozwiązywania problemów / interpersonalne**
 dress code **zasady dotyczące ubioru (np. ucznia)**
 dyslexia **dysleksja**
 empower through education **wzmacniać pozycję (kogoś) dzięki edukacji**
 enrol at an institution / on a course **zapisać się np. do szkoły, na uniwersytet / na kurs**
 enrolment **zapisy (do szkoły, na kurs)**
 excel **celować, wyróżniać się**
 extracurricular activities **zajęcia dodatkowe**
 fail / pass an exam **oblać egzamin (nie zdać egzaminu) / zdać egzamin**
 final exam **egzamin końcowy**
 free period **wolna lekcja**
 get / score 100 marks in an exam / a test **uzyskać 100 punktów na egzaminie / sprawdzianie**
 get caught cheating **być złapanym na ściąganiu**
 get marks / grades **dostawać stopnie**
 get nervous before an exam / a test **denerwować się przed egzaminem / sprawdzianem**
 gifted / talented student **uzdolniony / utalentowany uczeń**
 have (a word / the answer) on the tip of one's tongue **mieć coś (słowo / odpowiedź) na końcu języka**
 have primary / secondary / higher / vocational education **mieć podstawowe / średnie / wyższe / zawodowe wykształcenie**

have room for improvement mieć dużo do poprawienia
 have private lessons in (Chemistry) brać korepetycje z (chemii)
 high standards of teaching wysokie standardy nauczania
 interactive whiteboard tablica interaktywna
 learn by heart uczyć się na pamięć
 learning difficulties problemy w uczeniu się
 leave school skończyć szkołę
 literacy / illiteracy umiejętność czytania i pisanja / analfabetyzm
 live up to sb's expectations spełniać czyjeś oczekiwania
 make mistakes robić błędy
 make progress robić postępy
 marked improvement wyraźna poprawa
 memorise (na)uczyć się na pamięć
 mock exam egzamin próbny
 motivation motywacja
 numeracy umiejętność liczenia
 one-to-one tutoring indywidualne nauczanie
 oral / spoken exam egzamin ustny
 parent-teacher meeting wywiadówka, zebranie z rodzicami
 participate in a lesson uczestniczyć w lekcji
 pass to the next class zdać do następnej klasy
 pass with flying colours zdać celująco
 play truant chodzić na wagary
 quick learner uczeń, który szybko się uczy
 quick / short test kartkówka
 repeat a year powtarzać rok
 resit / retake a geography test zdawać egzamin poprawkowy z geografii
 revise for an exam powtarzać do egzaminu
 rote learning metoda pamięciowa, uczenie się na pamięć
 sb's concentration wavers osłabić czyjaś koncentrację
 school assembly apel
 school report semestralna lub roczna ocena pracy ucznia
 school-leaving exams egzaminy maturalne
 set books lektury szkolne
 skip / miss lessons or classes opuszczać lekcje lub zajęcia
 special needs education szkolnictwo specjalne
 student exchange wymiana uczniowska
 study hard uczyć się pilnie
 take / do a course in chodzić na kurs z
 take / sit an exam przystąpić do egzaminu
 term semestr
 textbook / coursebook podręcznik

thirst for knowledge głód wiedzy
 visual / auditory learner wzrokowiec / słuchowiec

Further / Higher Education Szkolnictwo wyższe

academic year rok akademicki
 assessment ocena
 attend lectures uczęszczać na wykłady
 BA (Bachelor of Arts degree) licencjat w dziedzinie nauk humanistycznych
 campus kampus, miasteczko uniwersyteckie
 compulsory / optional classes obowiązkowe / dodatkowe zajęcia edukacyjne
 deadline ostateczny termin (wykonania pracy, na zrobienie czegoś)
 entrance exam egzamin wstępny
 examiner egzaminator
 feedback opinia, informacja (zwrotna)
 first-rate / top-notch university renomowana uczelnia / uniwersytet na najwyższym poziomie
 gap year rok przerwy w nauce
 get into university dostać się na uczelnię
 graduate from university ukończyć studia
 graduate with honours skończyć studia z wyróżnieniem
 I'm doing Political Science. Studiuję politologię.
 I'm in the third year of law / medical school. Jestem na trzecim roku prawa / medycyny.
 learn a craft wyuczyć się fachu
 lecture / seminar / tutorial / workshop wykład / seminarium / konsultacje / warsztaty
 lifelong learning uczenie się przez całe życie
 MA (Masters of Arts degree) magister nauk humanistycznych
 meet the requirements spełniać wymagania
 PhD (doctorate degree) doktorat, doktor (stopień naukowy)
 professor / lecturer profesor / wykładowca (asystent)
 provide lessons / offer classes zapewniać lekcje / oferować zajęcia
 research paper artykuł naukowy
 submit (an essay) złożyć, przedłożyć, oddać (wypracowanie)
 thesis / dissertation praca naukowa / rozprawa (np. doktorska)
 tuition / university fees czesne
 undergraduate / postgraduate studies studia magisterskie / studia podyplomowe
 win / apply for / get a scholarship zdobyć / starać się o / dostać, otrzymać stypendium

Violence at school Przemoc w szkole

bully znęcać się, osoba, która znęca się nad słabszymi
 different forms of aggression różne przypadki agresji
 physical and verbal abuse fizyczne i słowne znęcanie się
 victim ofiara

Phrasal Verbs Czasowniki złożone (frazowe)

be buried in (a book) być pochłoniętym (książką)
 break up on / go back on kończyć naukę / wracać do nauki/szkoły (danego dnia)
 brush up on podszlifować, doskonalić
 catch up nadrobić
 drop out nie ukończyć szkoły
 fall behind mieć zaległości
 hand in wręczyć
 hand out rozdać
 jot down / scribble down zanotować, robić notatki
 keep up nadażać
 major in specjalizować się
 pore over ślęczyć nad
 sail through śpiewająco zdać (egzamin)
 scrape through z trudem zdać (egzamin)
 sign up zapisać się
 skim through przejrzeć
 sum up podsumować
 tell sb off zbesztać

Adjectives + Prepositions Przymiotniki z przyimkami

anxious about zaniepokojony (kimś/ czymś)
 bored with znudzony (kimś/czymś)
 curious about zaciekawiony (kimś/ czymś)
 excellent at doskonały (w czymś)
 (be) fond of bardzo lubić (coś/kogoś)
 good at dobry (w czymś)
 hopeless at beznadziejny w czymś
 (be) late for spóźniać się na
 nervous about nerwowy, obawiający się czegoś
 patient with cierpliwy (w stosunku do czegoś/kogoś)
 pleased with zadowolony (z czegoś/ kogoś)
 proficient at biegły w czymś
 qualified for zakwalifikowany (do czegoś)
 terrible at okropny (w czymś)
 tired of zmęczony (czymś/kimś)
 useful for użyteczny, przydatny (do czegoś)
 worried about zmartwiony (czymś/kimś)
 (be) wrong about mylić się (odnośnie do czegoś/kogoś)

Unit 4: Work Praca

Key Vocabulary

Jobs Zawody

accountant księgowy
 architect architekt
 baker piekarz
 bank clerk urzędnik bankowy
 beautician kosmetyczka
 businessman / businesswoman
 biznesmen / bizneswoman,
 przedsiębiorca / kobieta interesu
 cashier kasjer
 chemist aptekarz, chemik
 civil servant urzędnik państwowy
 computer / IT specialist informatyk
 construction worker pracownik
 budowlany
 electrician elektryk
 engineer inżynier
 fashion designer projektant mody
 financial director dyrektor do spraw
 finansowych
 flight attendant steward, stewardesa
 graphic designer projektant graficzny,
 grafik
 insurance agent agent ubezpieczeniowy
 journalist dziennikarz
 judge sędzia
 lawyer prawnik
 manager dyrektor, kierownik, menedżer
 mechanic mechanik samochodowy
 nurse pielęgniarka
 optician optyk
 physiotherapist fizjoterapeuta
 plumber hydraulik
 psychologist psycholog
 sales manager / sales director dyrektor
 do spraw sprzedaży
 salesperson / shop assistant sprzedawca
 software developer programista
 surgeon chirurg
 truck driver kierowca
 vet weterynarz

Kinds of jobs and work Rodzaje pracy

badly-paid / low-paid job źle, kiepsko
 płatna / nisko płatna praca
 blue-collar / white-collar job
 praca fizyczna / biurowa
 dead-end job praca bez perspektyw,
 bez widoków na przyszłość
 desk job praca biurowa
 evening / weekend job praca wieczorami /
 w weekendy

extra job praca dodatkowa
 freelance work wolny zawód
 full-time / part-time job praca w pełnym /
 niepełnym wymiarze godzin
 highly-paid / well-paid job dobrze płatna
 praca
 holiday / summer job praca wakacyjna
 job with a future praca z perspektywami
 nine-to-five job praca od godz. 9.00
 do 17.00
 paid / unpaid job płatna / niepłatna praca
 permanent / steady job praca stała
 seasonal work praca sezonowa
 temporary job praca tymczasowa
 voluntary work praca społeczna

Adjectives describing jobs and work Przymiotniki opisujące pracę

career kariera
 long / brief / successful / promising /
 rewarding długa / krótka / udana /
 obiecująca / satysfakcjonująca
 job praca
 good / ideal / satisfying / responsible /
 profitable / mienial / dangerous dobra /
 idealna / przynosząca zadowolenie /
 odpowiedzialna / intratna / niewdzięczna /
 niebezpieczna

work praca
 stressful / physical / mental / dangerous /
 tiring / back-breaking / monotonous /
 demanding stresująca / fizyczna /
 umysłowa / niebezpieczna / męcząca /
 wyczerpująca / monotonna / wymagająca

work / job praca
 boring / interesting / fascinating / easy /
 difficult / skilled / semi-skilled / unskilled /
 time-consuming nudna / ciekawa /
 fascynująca / łatwa / trudna / wymagająca
 pełnych kwalifikacji / częściowo
 wymagająca kwalifikacji / niewymagająca
 kwalifikacji / czasochłonna

Adjectives describing employers and employees Pracodawcy i pracownicy

(in)experienced (nie)doświadczony
 committed zaangażowany, oddany
 competent / qualified kompetentny /
 wykwalifikowany
 conscientious sumienny
 consistent konsekwentny

devoted / dedicated oddany
 industrious pracowity, pilny
 methodical metodyczny
 resourceful zaradny, pomysłowy
 trustworthy godny zaufania, solidny

Departments in a company (Wydziały w firmie)

Customer Service dział obsługi klienta
 Financial dział finansów
 Human Resources dział personalny, dział
 kadr
 IT dział teleinformatyczny
 Marketing dział marketingu
 Public Relations PR, public relations
 Research and Development dział badań
 i rozwoju
 Sales dział sprzedaży
 Warehouse hurtownia

Looking for a job Poszukiwanie pracy

apply for a job ubiegać się o pracę
 apply for the post / position of ubiegać się
 o pracę na stanowisku
 be out of work / a job nie mieć pracy
 candidate kandydat
 conditions / terms of employment
 warunki zatrudnienia
 employment centre biuro pośrednictwa
 pracy
 fill in an application form wypełnić
 formularz podania (o pracę)
 find employment znaleźć zatrudnienie
 gain experience zdobywać doświadczenie
 get unemployment benefit dostawać
 zasiłek dla bezrobotnych
 go for an interview iść na rozmowę
 kwalifikacyjną
 have no work experience nie mieć
 doświadczenia zawodowego
 job centre biuro pośrednictwa pracy
 job description zakres obowiązków
 labour market rynek pracy
 land a new job znaleźć nową pracę
 letter of application list motywacyjny
 look for a job szukać pracy
 negotiate negocjować
 put together a CV (curriculum vitae)
 napisać CV
 qualifications kwalifikacje
 qualify zdobywać kwalifikacje,
 nadawać się

reference referencje
 retrain as przekwalifikować się na
 salary wynagrodzenie miesięczne
 (za pracę biurową)
 skills umiejętności
 support / maintain a family utrzymywać
 rodzinę
 training course szkolenie (kurs)
 unemployment rate stopa bezrobocia
 vacancy wolny etat, wakat
 wages wynagrodzenie tygodniowe
 (za pracę fizyczną)
 What's the pay like? Jakiej jest
 wynagrodzenie?

Employment and the Workplace Zatrudnienie

be a team player pracować w zespole
 be at the height / peak of one's career
 znajdować się u szczytu kariery
 be employed / unemployed być
 zatrudnionym / bezrobotnym
 be given three-months' notice / get notice
 dostać trzymiesięczne wypowiedzenie /
 dostać wypowiedzenie
 be on the dole być na zasiłku
 be the person in charge of sth być osobą
 odpowiedzialną za coś
 bonus / extra money premia / dodatkowe
 wynagrodzenie, dodatek motywacyjny
 CEO (Chief Executive Officer) dyrektor
 naczelny, generalny
 CFO (Chief Financial Officer) dyrektor
 finansowy
 change profession zmienić pracę
 client klient
 company car samochód służbowy
 cover for sb zastąpić kogoś (w pracy)
 create job positions tworzyć miejsca/
 stanowiska pracy
 day / night shift zmiana dzienna / nocna
 difficult working conditions trudne
 warunki pracy
 dismiss / fire sb zwolnić / wyrzucić kogoś
 z pracy
 do business with sb prowadzić interesy
 z kimś
 do the job wykonać pracę / zadanie
 earn / make a living zarabiać na życie
 employ zatrudniać
 employee / worker pracownik
 employer pracodawca
 employment contract umowa o pracę
 entrepreneur przedsiębiorca
 get / lose / give up / resign from a job
 dostać / stracić / porzucić pracę /
 zrezygnować z pracy
 get a commission dostać prowizję
 get a job as a... zatrudnić się jako
 get a pay rise dostać podwyżkę
 get a promotion / get promoted dostać
 awans / awansować

go bankrupt zbankrutować
 good prospects dobre perspektywy
 hand in one's resignation wręczyć swoją
 rezygnację
 have a day off mieć dzień wolny od pracy
 have a job mieć pracę
 have a sense of responsibility mieć
 poczucie odpowiedzialności
 have an accident at work mieć wypadek
 w/przy pracy
 have the potential for/to mieć potencjał /
 zadatki na coś / do zrobienia czegoś,
 zapowiadać się na
 heavy workload dużo obowiązków
 hold a position for... years zajmować/być
 na stanowisku przez... lat
 hold the position of... zajmować
 stanowisko...
 How much / What do you think she
 makes? Ile według Ciebie zarabia?
 intern stażysta
 live off one's salary / pension
 utrzymywać się z pensji / emerytury
 living wage pensja, płaca wystarczająca
 na utrzymanie
 make a loss / profit przynosić straty /
 korzyści
 make sb redundant zwolnić kogoś
 (z powodu redukcji etatów)
 make... pounds a week zarabiać... funtów
 tygodniowo
 maternity leave urlop macierzyński
 minimum wage minimalna płaca
 pension renta, emerytura
 perform menial tasks wykonywać
 niewdzięczną pracę
 perks of the job dodatkowe świadczenia /
 bonusy za pracę
 phone in sick zadzwonić, aby powiedzieć,
 że jest się chorym
 place of employment / workplace miejsce
 zatrudnienia / zakład pracy
 recruit (v, n) rekrutować, werbować/
 rekrut, nowicjusz
 rival company / competitors konkurencja
 run a company zarządzać firmą
 run errands biegać na posyłki
 run one's own business prowadzić
 własną firmę
 self-employed pracujący na własnym
 rachunek, pracujący we własnym
 przedsiębiorstwie
 sign a contract podpisać umowę
 staff / personnel personel, obsada
 start / finish work at zaczynać / kończyć
 pracę o
 strike a deal zawrzeć umowę
 subordinate podwładny
 supervisor kierownik, osoba nadzorująca
 pracowników
 take a holiday / be on leave wziąć urlop /
 być na urlopie
 take early retirement pójść na
 wcześniejszą emeryturę

trade union związek zawodowy
 work flexitime mieć nienormowany
 (ruchomy) czas pracy
 work in advertising pracować w reklamie
 work in shifts pracować w systemie
 zmianowym, pracować na zmianę
 work unsocial hours pracować
 w nietypowych godzinach, utrudniających
 życie towarzyskie i rodzinne (wieczorami,
 w nocy, w weekendy)
 work / do overtime pracować w godzinach
 nadliczbowych
 workaholic pracoholik
 working hours godziny pracy
 workmate / colleague from work kolega /
 koleżanka z pracy
 wreck / ruin one's career zniszczyć /
 zrujnować karierę

Idioms Idioms

be an up-and-coming (businessman) być
 obiecującym i ambitnym (biznesmenem)
 be good on paper być dobrym w teorii,
 dobrze wyglądać na papierze
 be snowed under / be up to one's ears /
 have one's hands full / be tied up
 mieć bardzo dużo pracy / być zarobionym
 po uszy / mieć pełne ręce roboty /
 ugrzęznąć w pracy
 be the breadwinner być żywicielem
 rodziny
 climb the career ladder wspinać się po
 szczeblach kariery
 get the sack / get sacked zostać
 wyrzuconym z pracy
 make ends meet wiązać koniec z końcem
 put sth on hold zawiesić coś / odłożyć
 think outside the box myśleć
 nieschematycznie, mieć nowe, oryginalne
 pomysły
 work 24/7 pracować 24 godziny na dobę
 siedem dni w tygodniu

Phrasal Verbs / Expressions Czasowniki złożone (frazowe)

catch up with one's workload nadrobić
 zaległości w pracy
 get ahead posuwać się do przodu
 go out of business zbankrutować, zwinąć
 interes
 hand in one's notice złożyć wypowiedzenie
 leave sb to it zostawić kogoś w spokoju
 (nie przeszkadzać mu w pracy)
 set up a business założyć firmę
 stand down from a position ustąpić ze
 stanowiska
 take on responsibility przyjąć, brać
 odpowiedzialność
 take on / lay off staff przyjąć do pracy /
 zwolnić z pracy ludzi
 take over sb's position przejąć czyjeś
 stanowisko

Unit 5: Family and social life

Życie rodzinne i towarzyskie

Key Vocabulary

Periods of time in people's lives **Etapy życia człowieka**

adolescence okres dojrzewania
 adulthood wiek dojrzały
 babyhood okres niemowlęcy
 be in one's teens być nastolatkiem
 be middle-aged być w średnim wieku
 childhood dzieciństwo
 in/during infancy w wieku przedszkolnym
 old age podeszły wiek/starość
 retirement emerytura
 the teenage years wiek dojrzewania
 toddler szkrab, berbec, dziecko uczące się chodzić
 youth młodzież, młodość, młody wiek

Family members **Członkowie rodziny**

(identical) twins bliźnięta (jednojąkowe)
 couple para
 cousin kuzyn/kuzynka
 daughter-in-law / son-in-law synowa / zięć
 distant relatives dalsi krewni
 extended family rodzina wielopokoleniowa
 godparents rodzice chrzestni
 great-grandparents pradziadkowie
 half-sister / half-brother przyrodnia siostra / przyrodni brat
 immediate family najbliższa rodzina
 in-laws teściowie
 mother-in-law / father-in-law teściowa / teść
 nephew siostrzeniec, bratanek
 niece siostrzenica, bratanica
 offspring potomstwo, potomek, latorośl
 only child jedynak, jedynaczka
 siblings rodzeństwo
 sister-in-law / brother-in-law szwagierka / szwagier
 spouse małżonek, małżonka
 stepbrother / stepsister przyrodni brat / przyrodnia siostra
 stepdaughter / stepson pasierbica / pasierb
 stepmother / stepfather przybrana matka, macocha / ojczym

Other words and expressions **Inne słowa, zwroty i wyrażenia**

acquaintance znajomy, znajoma

adopted child dziecko adoptowane
 ancestor przodek
 be in a committed relationship być w poważnym związku
 be pregnant być w ciąży
 be separated być w separacji
 be the spitting image of sb być do kogoś podobnym jak dwie krople wody / jakby skórę zdjął
 belong to a family należeć do rodziny
 biological parents rodzice biologiczni
 child abuse znęcanie się nad dzieckiem
 childhood friends przyjaciele z dzieciństwa
 children's home / orphanage dom dziecka
 civil wedding ślub cywilny
 close confidant bliski powiernik
 cohabit with sb żyć w konkubinacie
 cohabitant partner, konkubent
 common-law marriage kohabitacja, konkubin, nieformalny związek
 complete stranger całkowicie obca osoba
 descendant potomek
 expect a baby spodziewać się dziecka
 ex-wife / ex-husband była żona / były mąż
 family tree drzewo genealogiczne
 fiancé / fiancée narzeczony / narzeczona
 foster home dom zastępczy
 foster / loving / single-parent / broken family zastępcza / kochająca się / niepełna / rozbita rodzina
 generation gap różnica pokoleń
 get divorced rozwieść się
 get engaged zaręczyć się
 get married / marry sb pobrać się, ożenić się
 have custody (of a child) mieć prawo do opieki nad dzieckiem
 head / breadwinner of the family głowa / żywiciel rodziny
 It runs in the family. To u nas rodzinne.
 late husband / late wife zmarły mąż / zmarła żona
 Like father, like son. Jaki ojciec, taki syn.
 mutual friend wspólny przyjaciel, wspólna przyjaciółka
 my childhood home dom mojego dzieciństwa
 neglected child zaniedbane dziecko
 newly-married couple nowożeńcy
 next of kin najbliższy krewny
 orphan sierota

resemble sb być podobnym do kogoś
 retirement pension / be retired emerytura / być na emeryturze
 start a family założyć rodzinę
 striking resemblance uderzające podobieństwo
 take after sb dziedziczyć (cechy)
 take in a foster child wziąć dziecko na wychowanie
 We are a family of four. Jesteśmy czteroosobową rodziną.
 well-brought up / spoil child dobrze wychowane / rozpieszczone dziecko
 wife-to-be / husband-to-be przyszła żona / przyszły mąż

Relationships **Stosunki i relacje**

be fond of bardzo lubić kogoś/coś
 be / remain on friendly terms być / pozostawać w przyjaznych stosunkach
 confide in zwierzać się komuś
 keep in contact utrzymywać kontakt
 put / keep some distance between stworzyć / trzymać dystans między
 quarrel / argue / have an argument with sb kłócić się / pokłócić się z kimś
 spend quality time with sb spędzać czas (z rodziną), dobrze wykorzystać czas (z rodziną)
 take advantage of sb wykorzystać kogoś
 take care of opiekować się

Phrasal verbs **Czasowniki złożone (frazowe)**

ask after sb dopytywać się o kogoś
 ask sb over zaprosić kogoś (np. do domu)
 break up / split up up with sb zerwać z kimś
 bring sb along przyprowadzić ze sobą
 bring up / raise (a child) wychowywać (dziecko)
 drop in zajść, wpaść do kogoś (do domu)
 fall out with sb pokłócić się z kimś
 get on well with sb utrzymywać dobre stosunki z kimś
 go back on one's word cofnąć swoje słowo
 grow apart oddalić się od siebie
 have it out with sb rozmówić się z kimś szczerze
 hear from sb mieć wiadomości od

hit it off świetnie się rozumieć
 keep sth from sb trzymać coś w tajemnicy, ukrywać przed kimś
 let sb down zawieść kogoś, zrobić komuś zawód
 live off sb/sth żyć na koszt kogoś, utrzymywać się z czegoś
 look up to sb podziwiać kogoś
 make up with sb pogodzić się
 name sb after sb nazwać kogoś po kimś / czymś imieniem
 open up to sb otworzyć się na kogoś
 patch things up ratować, naprawiać
 settle down zdomowić się, ustatkować
 treat sb to sth zafundować komuś coś
 warm to sb polubić, poczuć sympatię do kogoś

Idioms Idioms

be at each other's throats skakać sobie do gardła
 be in sb's good/bad books być u kogoś dobrze/źle notowanym
 be on the same wavelength nadawać na tych samych falach
 fair-weather friend fałszywy przyjaciel
 fly the nest wyfrunąć z gniazda
 go back a long way mieć długą historię
 have a crush on sb durzyć się, podkochiwać się w kimś
 have a heart-to-heart porozmawiać szczerze, od serca
 keep to oneself trzymać się na uboczu, z dala od innych
 not give sb the time of day nie kłaniać się komuś
 one's own flesh and blood własna rodzina, krewny
 through thick and thin na dobre i na złe

Family events and festivals Uroczystości rodzinne i święta

birthday party przyjęcie urodzinowe
 celebrate a birthday / an anniversary obchodzić urodziny / rocznicę
 christening party przyjęcie z okazji chrzcina
 Christmas Boże Narodzenie
 Christmas Eve Wigilia
 church kościół
 custom zwyczaj
 Easter Wielkanoc
 Edinburgh Festival Festiwal w Edynburgu (odbywa się każdego lata; festiwal muzyki i dramy)
 family gathering / family reunion zjazd rodzinny
 family traditions rodzinne tradycje
 family values rodzinne wartości
 fancy dress party bal kostiumowy / bal przebierańców
 funeral ceremony uroczystość pogrzebowa
 graduation ukończenie wyższych studiów / uroczystość wręczenia dyplomów
 Guy Fawkes Night / Bonfire Night

(5th November) Noc Guya Fawkesa (5 listopada; obchodzona na pamiątkę Guya Fawkesa, który 5 listopada 1605 roku planował wysadzić w powietrze budynki parlamentu w Londynie)
 Halloween / All Hallow's Eve (31st October) wigilia Wszystkich Świętych (31 października)
 have a party / throw a party wydawać przyjęcie, imprezę
 name day (party) imieniny (przyjęcie imieninowe)
 national holiday święto narodowe
 New Year's Day Nowy Rok
 New Year's Eve sylwester
 Pancake Day / Shrove Tuesday Dzień Naleśnika (inna nazwa dnia poprzedzającego Środę Popielcową)
 special occasion specjalna okazja
 St Patrick's Day (17th March) Dzień św. Patryka (17 marca) – święto narodowe w Irlandii
 Thanksgiving Day (the 4th Thursday of November) Święto Dziękczynienia (4. czwartek listopada)
 Valentine's Day Dzień Świętego Walentego, dzień zakochanych, walentynki
 wreath wieniec
 (X) calls for a celebration. To trzeba uczcić.

Weddings Wesela

best man świadek
 bride / groom panna młoda / pan młody
 bridesmaid drużna
 engagement ring pierścionek zaręczynowy
 hen party / stag party wieczór panieński / wieczór kawalerski
 honeymoon miesiąc miodowy
 newlyweds nowożeńcy
 tie the knot połączyć się węzłem małżeńskim
 wedding anniversary rocznica ślubu
 wedding ceremony ceremonia ślubna
 wedding reception wesele, przyjęcie weselne

Everyday activities Czynności życia codziennego

do homework odrabiać zadanie domowe
 do the housework wykonywać prace / obowiązki domowe
 do the shopping / ironing / cooking / washing-up robić zakupy / prasować / gotować / zmywać naczynia
 get (un)dressed ubierać się
 go to bed/sleep iść spać
 go to work / school iść do pracy / szkoły
 have a bath / a shower wykąpać się, wziąć kąpiel / wziąć prysznic
 have a rest / a nap odpocząć / zdrzemnąć się
 have a snack przekąsić coś

have breakfast / lunch / dinner / supper jeść śniadanie / lunch / obiad / kolację
 make the bed pościelić łóżko
 prepare meals / make meals przygotowywać posiłki
 set the table / lay the table nakryć do stołu
 stay up late chodzić późno spać
 take the dog for a walk wyprowadzić psa na spacer
 tidy / clean up posprzątać, zrobić porządek
 wake up / get up obudzić się / wstać z łóżka
 watch TV oglądać telewizję

Ways of spending free time Formy spędzania wolnego czasu

chat on the Internet rozmawiać, czatować w Internecie
 do crosswords rozwiązywać krzyżówki
 do gymnastics / aerobics / judo uprawiać gimnastykę / aerobik / judo
 go camping wyjechać na biwak
 go for a walk iść na spacer
 go in for photography / painting zajmować się fotografią / malarstwem
 go in for sports / mountaineering zajmować się, uprawiać sport / wspinaczkę
 go swimming / dancing / bowling / fishing iść popływać / potańczyć / na kręgle / na ryby
 go to a party / a concert / the cinema / the theatre / a club iść na imprezę / koncert / do kina / teatru / klubu
 go to the gym iść na siłownię
 meet / hang out with friends spotykać się z przyjaciółmi
 play a musical instrument grać na instrumencie muzycznym
 play cards / board games grać w karty / gry planszowe
 play chess grać w szachy
 play computer games grać na komputerze
 play in a band / the guitar grać w zespole muzycznym / na gitarze
 practise yoga / tai chi uprawiać jogę / tai-chi
 sleep in / have a lie-in późno wstać, zasnąć / wylegiwać się, pospać sobie dłużej
 sleep over at a friend's spać u przyjaciela (w domu)

Lifestyles Styl/tryb życia

change lifestyle zmienić styl życia
 consumerist lifestyle konsumpcyjny styl życia
 lifestyle: (un)healthy / modern / sedentary / comfortable tryb, styl życia: (nie)zdrowy / nowoczesny / siedzący / wygodny
 She leads a very active life. Ona prowadzi bardzo aktywny tryb życia.

Unit 6: Food **Żywność**

Key Vocabulary

Fruit and vegetables

Owoce i warzywa

apricot morela
 asparagus szparag
 aubergine bakłażan, oberżyna
 beetroot burak czerwony
 blackcurrant czarna porzeczka
 broccoli brokuły
 Brussels sprouts brukselka
 cabbage kapusta
 carrot marchew
 cauliflower kalafior
 celery seler
 courgette cukinia
 cucumber ogórek
 garlic czosnek
 grapefruit grejpfrut
 grapes winogrona
 green bean fasolka szparagowa
 green pepper / red pepper papryka
 zielona / papryka czerwona
 kiwi kiwi
 lettuce sałata
 mandarin mandarynka
 mushroom grzyb, pieczarka
 onion / spring onion cebula / dymka
 parsley pietruszka
 peach brzoskwinia
 pear gruszka
 pineapple ananas
 plum śliwka
 raspberry malina
 strawberry truskawka

Meat and seafood

Mięso i owoce morza

bacon bekon, boczek
 beef wołowina
 chicken kurczak
 crab krab
 fillet filet
 ham szynka
 lobster homar
 mussel małż
 octopus ośmiornica
 oyster ostryga
 pork chop kotlet wieprzowy, schabowy
 pork wieprzowina

poultry drób
 sausage kielbasa/parówka
 shrimp / prawn krewetka
 squid kalmar
 steak: rare / medium / well-done
 stek: krwisty / średnio / dobrze wysmażony
 veal cielęcina

Other food and drink

Inne rodzaje żywności i napoje

alcohol alkohol
 beer piwo
 cereal płatki zbożowe
 coffee: white / black / strong / weak
 kawa: biała / czarna / mocna / słaba
 dairy products nabiał, produkty mleczne
 dessert deser
 herbs and spices zioła i przyprawy
 pastry ciastko, ciasto (słodkie, słone, pikantne, np. ciasto francuskie lub tarta)
 pulses rośliny strączkowe
 seeds pestki, nasiona
 smoothie smoothie (gęsty napój owocowy, rodzaj koktajlu)
 soft drink napój bezalkoholowy
 sparkling / fizzy (mineral) water
 gazowana woda (mineralna)
 still (mineral) water niegazowana woda (mineralna)
 vegetable oil olej roślinny
 vinegar ocet
 wholegrain bread chleb pełnoziarnisty
 wine wino

Quantity and packaging

Ilość i opakowania

a bag / a packet of (sugar) torba / torebka (cukru)
 a bar of (chocolate) tabliczka (czekolady)
 a bottle of (water) butelka (wody)
 a tin / a can of (tuna) puszka (tuńczyka)
 a carton of (milk) karton (mleka)
 a cup of (tea) filiżanka (herbaty)
 a glass of (juice) szklanka (soku)
 a jar of (jam) słoik (dżemu)
 a loaf of (bread) bochenek (chleba)

a packet of (biscuits) paczka (herbatników)
 a piece of (meat) kawałek (mięsa)
 spoonful łyżka (czegoś)
 teaspoon łyżeczka (czegoś)

Preparing food

Przygotowanie żywności

add dodać
 bake (u)piec (chleb, ciasto, ziemniaki)
 beat (the eggs) ubić, ubijać (jajka)
 blend zmieszać, wymieszać
 boil ugotować, zagotować
 bring soup to the boil doprowadzić zupę do wrzenia
 chop kroić, siekać
 combine with sth zmieszać, wymieszać z
 cook (u)gotować, przyrządzić
 cut (po)kroić, ukroić
 dice (po)kroić w kostkę
 fry (u)smażyć
 grate zetrzeć, utrzeć (na tarce)
 grill (u)piec na grillu, grillować
 heat up podgrzać
 melt (roz)topić
 mince (meat) (z)mielić (mięso)
 mix (z)mieszać
 peel obierać (warzywa, owoce)
 pour lać, nalewać, (na)sypać
 preheat the oven to 220°C nagrzać piekarnik do temperatury 220°C
 roast (u)piec (mięso, ziemniaki)
 scramble eggs zrobić jajecznicę
 season with salt and pepper to taste doprawić solą i pieprzem do smaku
 slice kroić w plastry/kromki
 sprinkle posypać, (po)kropić, skropić
 steam (u)gotować na parze
 stir (za)mieszać

Kitchen equipment

Sprzęt kuchenny

blender mikser
 bowl miska, miseczka
 chopping board deska do krojenia
 cutlery sztućce
 fork widelec

frying pan patelnia
 glass szklanka, kieliszek
 kettle czajnik
 knife nóż
 mug kubek
 plate talerz
 saucepan rondel
 spoon łyżka
 toaster toster, opiekacz

Describing food Opisywanie żywności / potraw

(in)edible (nie)jadalny
 (un)appetising (nie)apetyczny
 artificial sztuczny
 bitter gorzki
 bland mdły, nijaki
 chewy ciągnący się, żyłasty, trudny do
 pogryzienia
 convenient łatwe do przygotowania
 (z mrożonek, puszek)
 creamy kremowy, o konsystencji kremu
 crispy chrupiący, kruchy
 delicious pyszny
 dry suchy, suszony
 fatty food / fattening food tłuste jedzenie /
 tuczające jedzenie
 flavour smak (np. bananowy, waniliowy)
 fresh świeży
 genetically modified genetycznie
 modyfikowana
 healthy / unhealthy zdrowa / niezdrowa
 hearty breakfast obfite, solidne śniadanie
 home-cooked domowe, domowej roboty
 mouth-watering apetyczny, smakowity,
 aż ślinka leci
 nourishing pożywny, sycący
 (dostarczający siły, energii)
 nutritious pożywny, odżywczy
 (zawierający wiele wartości odżywczych)
 organic organiczny
 perishable łatwo psujący się
 processed przetworzony, konserwowy
 raw surowy
 refreshing orzeźwiający
 salty słony
 savoury słony, pikantny, aromatyczny,
 smakowity
 smoked wędzony
 sour kwaśny
 spicy pikantny
 stale czerstwy
 steamed gotowany na parze
 sweet słodki
 tasty smaczne
 tinned konserwy

At the restaurant W restauracji

bon appetit smacznego
 dish potrawa, danie
 go out for a meal iść do restauracji, jeść
 poza domem
 gourmet meal posiłek dla smakoszy,
 wykwintne danie
 leave a tip zostawić napiwek
 main course / fish course danie główne /
 danie rybne
 pay the bill płacić rachunek
 (w restauracji)
 Polish cuisine polska kuchnia
 reserve / book a table at a
 restaurant zarezerwować stolik
 w restauracji
 set menu gotowy zestaw dań
 side dish przystawka
 starter przystawka, zakąska
 What would you recommend?
 Co Pan by polecił / Pani by poleciła?

Nutritional value Wartość odżywcza

calcium wapń
 calories kalorie
 carbohydrates węglowodany
 fat tłuszcz
 fibre błonnik
 iron żelazo
 minerals składniki mineralne
 proteins białka
 sodium sól
 sugars cukry
 vitamins witaminy

Health problems related to food Problemy zdrowotne związane z odżywianiem

cholesterol cholesterol
 digestive problems problem z trawieniem
 eating disorder zaburzenia odżywiania,
 zaburzenia pokarmowe
 food intolerance nietolerancja
 pokarmowa
 food poisoning zatrucie pokarmowe
 high blood pressure wysokie ciśnienie
 krwi
 malnutrition niedożywienie
 obesity otyłość

Other words and expressions Inne słowa, zwroty i wyrażenia

additives and preservatives dodatki
 i konserwanty
 balanced diet racjonalna, prawidłowo
 skomponowana dieta

be on / go on / stick to a diet
 być na diecie / przejść na dietę /
 przestrzegać diety
 be past the sell-by date przekroczyć datę
 ważności do spożycia
 burn fat / calories spalać tłuszcz / kalorie
 cookery book książka kucharska
 diet pill pigułka na odchudzanie
 diet rich in vitamins dieta bogata
 w witaminy
 dietician dietetyk, dietetyczka
 fresh produce świeże produkty
 frozen vegetables mrożone warzywa
 gain / put on / lose weight przybrać na
 wadze / przytyć / schudnąć
 healthy appetite zdrowy apetyt
 Help yourself! Podczęstuj się!
 ingredients składniki
 junk food niezdrowe, tanie jedzenie
 leftovers resztki
 low/high calorie food żywność nisko-/
 wysokokaloryczna
 proper nutrition właściwe odżywianie
 recipe przepis kulinarny
 second helping dokładka, druga porcja
 serve podać, podawać
 skip breakfast nie jeść śniadania /
 pominąć śniadanie
 supplement dodatek, suplement
 takeaway danie na wynos
 temptation pokusa
 There's some food left over.
 Zostało trochę jedzenia.
 vegetarian / vegan wegetarianin
 (wegetarianka) / weganin (weganka)

Phrasal Verbs Czasowniki złożone (frazowe)

cut down on sth ograniczyć spożycie
 czegoś
 cut out wyeliminować, zrezygnować
 z czegoś
 dip sth in (za)moczyć, zanurzyć
 go bad / go off / be off zepsuć się
 (o żywności)
 go with pasować do czegoś
 live on żywić się czymś
 pick at dziobać, jeść bez apetytu
 wolf down pożerać

Idioms Idiomsy

bear fruit rodzić owoce, owocować
 have a sweet tooth lubić słodczyce
 have your cake and eat it mieć same
 zalety
 leave a bad taste in sb's
 mouth (po)zostawić nieprzyjemne
 wrażenie
 the icing on the cake wisienka na torcie

Unit 7: Shopping and services

Zakupy i usługi

Key Vocabulary

Types of shops and services Rodzaje sklepów i placówek usługowych

baker's piekarnia
 bookshop księgarnia
 butcher's sklep mięsny
 chemist's apteka
 clothes shop sklep odzieżowy
 corner / local / busy / well-stocked / expensive / exclusive/duty-free shop sklep na rogu / pobliski / pełen ruchu / dobrze zaopatrzony / luksusowy / sklep wolnocłowy
 department store dom towarowy
 DIY shop sklep dla majsterkowiczów
 dry cleaner's pralnia chemiczna
 electrical shop sklep elektryczny
 flea market pchli targ
 florist's kwiaciarnia
 furniture shop sklep meblowy
 garage warsztat samochodowy
 gift shop sklep z upominkami
 greengrocer's warzywniak
 grocer's sklep spożywczy
 hairdresser's zakład fryzjerski (damski)
 laundry pralnia
 market square / marketplace targowisko / targ
 music shop sklep muzyczny
 newsagent's kiosk (z gazetami)
 optician's zakład optyczny
 outdoor market targowisko bez zadaszenia, na wolnym powietrzu
 pet shop sklep zoologiczny
 photographer's zakład fotograficzny
 post office poczta
 public services instytucje użyteczności publicznej
 second-hand shop sklep z używanymi rzeczami
 service shop serwis naprawczy
 shoe shop sklep obuwniczy
 shopping centre / mall centrum handlowe / galeria handlowa
 sports shop sklep sportowy
 stall kram, stragan, stoisko
 stationer's sklep z materiałami piśmienniczymi i biurowymi

supermarket supermarket
 toy shop sklep z zabawkami
 transport service usługi transportowe

Products Produkty

audio and video equipment sprzęt audiowizualny
 beauty products kosmetyki
 electrical appliances sprzęt elektryczny
 groceries artykuły spożywcze
 hardware artykuły żelazne / sprzęt komputerowy
 household / domestic appliances artykuły gospodarstwa domowego
 jewellery biżuteria
 paper goods artykuły papiernicze
 stationery materiały biurowe
 toiletries kosmetyki do higieny osobistej

Advertising Reklama

(catchy / popular) slogan przyciągający uwagę / popularny slogan
 (free) samples (bezpłatne) próbki produktu
 (radio / TV) commercial reklama radiowa / telewizyjna
 advertise reklamować
 advertisement / advert / ad reklama, ogłoszenie (np. w gazecie)
 advertising agency agencja reklamowa
 advertising campaign kampania reklamowa
 attract attention przyciągać uwagę
 banner baner
 billboard billboard
 brand name nazwa marki
 brochure broszura, ulotka
 by word of mouth ustnie, drogą ustną
 commercial break przerwa na reklamy w programie TV
 consumer klient
 customer-friendly przyjazny dla klienta
 a good / a bad advertisement for sth dobra / zła reklama czegoś
 label etykieta, metka
 leaflet / flier ulotka

logo logo
 market research badania rynku
 place an advertisement zamieścić reklamę
 promotion promocja (popularyzacja)
 publicity rozgłos, reklama
 quality jakość
 radio spot radiowy spot reklamowy
 spot spot (reklamowy)
 target group grupa docelowa

Complaints Reklamacja

complain about skarżyć się na, narzekać na, być niezadowolonym z, składać zażalenie
 faulty product wadliwy produkt, produkt z usterką
 get a (full/partial) refund on otrzymać zwrot pieniędzy za
 guarantee (n) gwarancja
 helpline infolinia
 make a complaint wniesić, złożyć skargę reklamacyjną
 replacement wymiana

Selling and buying Sprzedający i kupowanie

buy / sell wholesale kupować / sprzedawać hurtem
 poor / top quality kiepska / najwyższa jakość
 customer klient
 a wide range of products / services szeroki wybór towarów / zakres usług
 afford pozwolić sobie na zakup czegoś
 all-inclusive kompleksowy, całkowity
 available dostępny
 bargain okazja
 be in stock być (dostępnym) w sprzedaży
 be on special offer być w specjalnej ofercie
 be up to standard spełniać wymagane standardy
 borrow pożyczyć od kogoś
 buy cheaply / at a high price kupować tanio / po wygórowanej cenie
 buy in bulk kupować w dużych ilościach

buy on credit kupować na kredyt
 buy online kupować przez Internet, w sieci
 buy sth on special offer kupować coś w promocji
 chain of shops sieć sklepów
 cheap place to shop miejsce, w którym można tanio coś kupić
 checkout kasa
 clear one's debts spłacić swoje długi
 closed for deliveries zamknięte z powodu przyjęcia towaru
 coin moneta
 cost (n, v) kosztować
 counter lada (sklepowa)
 decrease prices obniżać ceny
 department dział, stoisko
 dirt cheap tani jak barszcz
 discount price cena rabatowa, promocyjna
 discount rabat
 do one's shopping / do the shopping / shop around / shop robić zakupy
 exchange sth for sth else wymienić coś na coś innego
 expensive / costly / high-priced / overpriced drogi / kosztowny / w wysokiej cenie / o zawyżonej cenie
 fitting room przymierzalnia
 free of charge darmowy, bezpłatny
 get a discount on dostać rabat, zniżkę na
 get into debt wpaść w dług
 good purchase dobry zakup
 I bought this dress in the sales. Kupiłam tę sukienkę na wyprzedaży.
 I have no change, I'm afraid. Niestety, nie mam drobnych.
 inexpensive / cut-priced / low-cost / half-price niedrogi / o obniżonej cenie / o niskim koszcie / za pół ceny
 label metka, etykieta
 lend pożyczyć komuś
 make a payment wpłacić, dokonać płatności
 Many shops hold sales in January or August. W wielu sklepach wyprzedaże odbywają się w styczniu lub sierpniu.
 means / forms of payment środki płatności
 on display na wystawie
 on sale sprzedaż, w sprzedaży na
 online shopping / e-shopping zakupy w Internecie
 pay by credit card / cheque płacić kartą kredytową / czekiem
 pay in advance / in instalments płacić z góry / w ratach
 pay in cash płacić gotówką
 place an order złożyć zamówienie
 point of sale punkt sprzedaży

price cena
 provide (excellent / poor) service świadczyć usługi na wysokim / niskim poziomie
 purchase (v) (za)kupić, nabyć
 put up / increase prices podnosić ceny
 queue (n, v) kolejka, stać w kolejce
 receipt paragon
 reduction obniżka cen
 run a shop prowadzić sklep
 sale items artykuły przecenione
 sale sprzedaż, wyprzedaż
 shop assistant ekspedient, ekspedientka
 shop owner właściciel sklepu
 shopaholic maniak zakupów
 shopper kupujący, klient
 shopping bag torba na zakupy
 shopping list lista zakupów
 shopping spree szal zakupów
 shopping trolley wózek na zakupy
 sold out wyprzedany
 spend money on wydawać pieniądze na
 supermarket sections działy supermarketu
 supply goods to shops zaopatrywać sklepy w towar
 value for money wartość swojej ceny
 window-shopping oglądanie wystaw sklepowych

Banking Usługi bankowe

account number numer konta bankowego
 amount ilość, kwota, liczba, suma
 apply for a credit card złożyć wniosek o kartę kredytową
 ATM / cash machine / cashpoint bankomat
 bank account konto bankowe
 bank loan pożyczka bankowa
 bank statement wyciąg z konta
 carry out a transaction dokonać transakcji bankowej
 cash card karta bankomatowa
 cash desk / cash register / till kasa (miejsce) / kasa fiskalna / kasa sklepowa
 charge card / debit card karta płatnicza / debetowa
 credit card fraud oszustwo związane z kartą kredytową
 credit limit limit kredytowy
 deposit (v, n) deponować, depozyt, zastaw
 earn interest on sth przynosić odsetki
 exchange (euro into pounds) wymienić (euro na funty)
 exchange rate kurs wymiany walut
 foreign currency dewizy, obca waluta
 identity theft kradzież tożsamości

insurance ubezpieczenie
 interest rate stopa procentowa
 invest inwestować
 investment inwestycja, lokata
 investor inwestor
 PIN number kod PIN
 read the small print czytać to, co jest napisane drobnym drukiem
 savings account konto oszczędnościowe, rachunek oszczędnościowy
 tax podatek
 transfer przekazanie, przekaz, przekazać
 withdraw wybrać, wybierać (z konta)

Phrasal Verbs Czasowniki złożone (frazowe)

come to wychodzić, osiągnąć (kwotę)
 cut back ograniczyć, obciąć
 give away rozdać
 pay sb back spłacić dług
 pay sth off spłacić
 put aside / set aside odłożyć na bok
 rip sb off zedrzeć, zdzierać z kogoś (komuś)
 run out of nie mieć już, czegoś zabrakło
 run up a bill / a debt nabić (rachunek), wydać zbyt dużo pieniędzy / popadać w długi, zrobić dług
 save up zaoszczędzić
 sell out wyprzedać
 shop around rozglądać się za, zapoznać się z różnymi ofertami
 stock up gromadzić
 take out a loan brać kredyt, pożyczkę
 take out insurance wykupić ubezpieczenie

Idioms Idiomsy

be a rip-off to zdzierstwo
 be strapped for cash odczuwać brak pieniędzy
 be well-off / well-to-do być zamożnym / dobrze sytuowanym
 have money to burn wydawać pieniądze na rzeczy niepotrzebne
 lose / make / spend / cost a small fortune stracić / zbić / wydać / kosztować małą fortunę
 pay the price for sth zapłacić cenę za
 pay through the nose przepłacić, zapłacić jak za zboże
 spend money like water szastać pieniędzmi
 throw money down the drain wyrzucać pieniądze w błoto
 tighten one's belt zacisnąć pasa

Unit 8: Travelling and tourism

Podróżowanie i turystyka

Key Vocabulary

Road Transport

Transport samochodowy

(motor) scooter skuter

(valid / invalid) driving licence (ważne / nieważne) prawo jazdy

be / get stuck in traffic stać / utknąć w korku

brake (v, n) hamować, hamulec

car park parking

change gear zmieniać biegi w samochodzie

coach autokar

crossing przejście, skrzyżowanie, przejście dla pieszych

cycle lane / path ścieżka rowerowa / ścieżka

drunk driving jazda w stanie nietrzeźwości

Excuse me, how can I get to...?

Przepraszam, jak dojść do...?

Excuse me, is this seat free / taken?

Przepraszam, czy to miejsce jest wolne / zajęte?

put sth into reverse / reverse wrzucić wsteczny bieg / cofać (samochodem)

get into / out of a car wsiąść do / wysiąść z samochodu

get lost zgubić drogę, zgubić się

get on / off a train wsiąść do / wysiąść z pociągu

get / have a puncture złapać gumę

go the wrong way pomylić drogę

keep to the left / right trzymać się lewej / prawej strony

lorry ciężarówka

means of transport środki transportu

moped motorower

motorbike motocykl

motorway autostrada

overtake wyprzedzać

pedestrian pieszy

road sign znak drogowy

roundabout rondo

rush hour godziny szczytu

speed camera fotoradar

spot check kontrola drogowa

take driving lessons chodzić na kurs

prawa jazdy

traffic jam korek uliczny

tram tramwaj

underground / the tube metro

Phrasal Verbs Czasowniki złożone (frazowe)

block sb in zablokować komuś wyjazd samochodem

cut in zajeżdżać drogę

drop sb off podwieźć kogoś

knock over potrafić kogoś

pick up (speed) przyspieszać, nabierać prędkości

run out (of petrol) kończyć się, wyczerpać (skończyła się benzyna)

Idioms Idiomy

be in the driving seat kontrolować sytuację

be off the beaten track zejść z utartego szlaku

be on dangerous ground poruszać się po niepewnym gruncie

do a U-turn zawrócić, zrobić zwrot o 180 stopni

down the road / line później, w przyszłości

gain ground zyskać popularność

get sth off the ground zacząć odnosić sukcesy

go downhill psuć się, pogarszać

hit the road rozpocząć podróż, wyruszyć w podróż

hold / stand one's ground nie dawać się

I wish the ground would swallow me up.

Chciałbym się zapaść pod ziemię.

I'll cross that bridge when I get to it.

Wszystko w swoim czasie.

life in the fast lane życie na wysokich obrotach

prepare the ground przygotować grunt

Rail transport

Transport kolejowy

(flight / train / bus) timetable rozkład (lotów) / jazdy (pociągów / autobusów)

arrive at the station / at platform 6

przyjeżdżać na stację / na peron 6

catch a train / miss a train zdążyć na pociąg / spóźnić się na pociąg

change trains przesiadać się na inny pociąg

dining car wagon restauracyjny

left luggage (office) przechowalnia

bagażu

platform peron

single ticket / return ticket bilet w jedną stronę / bilet powrotny

sleeping car / carriage wagon sypialny

The train is running three hours late.

Pociąg ma trzy godziny opóźnienia.

ticket office kasa biletowa

train: intercity / international / slow /

goods / fast / an express / direct pociąg: intercity / międzynarodowy / osobowy /

towarowy / pospieszny / ekspres /

bezpośredni

When is the next train to Warsaw?

O której godzinie odjeżdża następny

pociąg do Warszawy?

Where does this train go to? Dokąd jedzie ten pociąg?

Idioms Idiomy

be on the right / wrong track być na tropie, na właściwej ścieżce / błędzić

be / get back on track iść zgodnie

z planem / wrócić, sprowadzić na właściwą drogę

go off the rails wykoleić się, zejść na złą drogę

run out of steam stracić motywację, wypalić się

Air transport

Transport lotniczy

(hand) luggage bagaż (podręczny)

aisle / window seat miejsce przy przejściu / oknie

arrivals / departure lounge hala przylotów / odlotów

board a plane / ship wsiadać na pokład samolotu / statku

cabin crew personel pokładowy, załoga samolotu

cancelled / delayed odwołany / opóźniony

connecting flight lot z przesiadką

domestic / international flight lot krajowy / międzynarodowy

duty-free zone strefa wolnocłowa

fasten one's seat belt zapiąć pasy

bezpieczeństwa

gate bramka (na lotnisku)

helicopter helikopter

in-flight entertainment rozrywka podczas lotu

jet odrzutowiec

land, landing lądować

long-haul flight daleki lot

low-cost / budget airline tania linia lotnicza

oxygen mask maska tlenowa

passenger pasażer

passport control kontrola paszportowa

runway pas startowy

stopover przystanek, przerwa w podróży, międzylądowanie

terminal terminal

travel / go / fly via London podróżować / jechać / lecieć przez Londyn

Phrasal Verbs Czasowniki złożone (frazowe)

take off wysiadać

touch down wylądować, dotknąć ziemi

Idioms Idiomy

do sth on autopilot zrobić, wykonywać coś mechanicznie

Sea transport Transport morski

canoe kajak, czółno, łódka

deck pokład

(dis)embark schodzić z pokładu / wchodzić na pokład

ferry prom

lifeboat łódź ratunkowa

port port

yacht jacht

Idioms Idiomy

be a nervous wreck być kłębkim nerwów

be in the same boat być w tej samej sytuacji, jechać na tym samym wózku

show sb the ropes przyuczyć kogoś do zawodu, poinstruować

steer clear of sb/sth trzymać się od kogoś/czegoś z daleka

Accidents and emergencies Nieszczęśliwe zdarzenia oraz nagłe wypadki

accident victim ofiara wypadku

ambulance karetka pogotowia

car / road / plane accident wypadek samochodowy / drogowy / lotniczy

cause an accident spowodować wypadek

cause of an accident przyczyna wypadku

collide with zderzyć się z

crash (into) zderzyć się z, mieć krakę

crash one's car rozbić (czyjś) samochód

emergency (case) nagły wypadek

have a head-on collision zderzyć się czołowo

have a knock / bump mieć stłuczkę

hit sth uderzyć w coś

injured ranny, poszkodowany

injury rana, uraz

person responsible for the accident sprawca wypadku

Types of holidays Rodzaje wakacji

adventure holiday wczasy dla amatorów aktywnego wypoczynku

beach holiday wakacje na plaży

camping holiday wakacje pod namiotem

cruise rejs wycieczkowy

family holiday wakacje rodzinne

hiking holiday wędrówka

package holiday wakacje zorganizowane (przez biuro podróży)

safari safari

seaside holiday wakacje nad morzem

summer holiday wakacje letnie

winter holiday ferie zimowe

Accommodation Zakwaterowanie

(youth) hostel schronisko (młodzieżowe)

B&B (bed & breakfast) zakwaterowanie ze śniadaniem

budget accommodation tanie zakwaterowanie

cancel a reservation odwołać rezerwację

campsite pole kempingowe

caravan przyczepa kempingowa

check into / out of a hotel zameldować się/wymeldować się z hotelu

full board / half board pełne wyżywienie / niepełne wyżywienie

fully booked całkowicie zarezerwowany

guesthouse / boarding house pensjonat

holiday resort miejscowość wypoczynkowa

make a reservation zrobić rezerwację, zarezerwować

private rooms / accommodation kwatery prywatna

run-down / modest / three-star / luxury / family-run hotel hotel podupadły / skromny / trzygwiazdkowy / luksusowy / rodzinny, prowadzony przez rodzinę

single / double room pokój jednoosobowy / dwuosobowy

suite apartament w hotelu

vacancy wolny pokój

run-down / modest / three-star / luxury / family-run hotel hotel podupadły / skromny / trzygwiazdkowy / luksusowy / rodzinny, prowadzony przez rodzinę

single / double room pokój jednoosobowy / dwuosobowy

suite apartament w hotelu

vacancy wolny pokój

run-down / modest / three-star / luxury / family-run hotel hotel podupadły / skromny / trzygwiazdkowy / luksusowy / rodzinny, prowadzony przez rodzinę

single / double room pokój jednoosobowy / dwuosobowy

suite apartament w hotelu

vacancy wolny pokój

run-down / modest / three-star / luxury / family-run hotel hotel podupadły / skromny / trzygwiazdkowy / luksusowy / rodzinny, prowadzony przez rodzinę

single / double room pokój jednoosobowy / dwuosobowy

suite apartament w hotelu

vacancy wolny pokój

run-down / modest / three-star / luxury / family-run hotel hotel podupadły / skromny / trzygwiazdkowy / luksusowy / rodzinny, prowadzony przez rodzinę

single / double room pokój jednoosobowy / dwuosobowy

suite apartament w hotelu

vacancy wolny pokój

run-down / modest / three-star / luxury / family-run hotel hotel podupadły / skromny / trzygwiazdkowy / luksusowy / rodzinny, prowadzony przez rodzinę

single / double room pokój jednoosobowy / dwuosobowy

suite apartament w hotelu

vacancy wolny pokój

cycling / walking tour wycieczka

rowerowa / piesza

go camping pojechać pod namiot

go hiking udawać się na piesze wycieczki

go on a cruise / journey / trip / expedition / excursion odbywać rejs / wybrać się w podróż (dłuższą) / jechać na wycieczkę / udać się na wyprawę / na wycieczkę

go on a round-the-world trip jechać na wycieczkę dookoła świata

go to the seaside / lake pojechać nad morze / jezioro

Have a safe journey / trip! Szczęśliwej drogi!

hitchhike / hitchhiker / hitchhiking podróżować autostopem / autostopowicz, autostopowiczka / podróżowanie autostopem

holiday season okres wakacyjny

holidaymaker wczasowiczka/letnik

Is accommodation / insurance included in the price? Czy zakwaterowanie / ubezpieczenie jest wliczone w cenę?

itinerary plan, trasa podróży

put up a tent rozbić/postawić namiot

seaside / ski resort kurort nadmorski / narciarski

She travels widely. Ona dużo podróżuje.

show the tourist group around the town oprowadzać turystów po mieście

sightseeing zwiedzanie

sleep in a tent spać w namiocie

sleeping bag śpiwór

They're hitchhiking around Europe. Podróżują autostopem po Europie.

tour guide przewodnik/przewodniczka

tourist (information) office biuro informacji turystycznej

tourist destination cel wycieczek turystycznych

travel agency biuro podróży

Travel broadens the mind. Podróże kształcą.

travel expenses koszty podróży

travel light podróżować z niewielkim bagażem

travel / go abroad jechać za granicę

travelling conditions warunki podróży

vacancy wolny pokój

voyage podróż morska

wonderful view cudowny widok

run-down / modest / three-star / luxury / family-run hotel hotel podupadły / skromny / trzygwiazdkowy / luksusowy / rodzinny, prowadzony przez rodzinę

single / double room pokój jednoosobowy / dwuosobowy

suite apartament w hotelu

vacancy wolny pokój

run-down / modest / three-star / luxury / family-run hotel hotel podupadły / skromny / trzygwiazdkowy / luksusowy / rodzinny, prowadzony przez rodzinę

single / double room pokój jednoosobowy / dwuosobowy

suite apartament w hotelu

vacancy wolny pokój

run-down / modest / three-star / luxury / family-run hotel hotel podupadły / skromny / trzygwiazdkowy / luksusowy / rodzinny, prowadzony przez rodzinę

single / double room pokój jednoosobowy / dwuosobowy

suite apartament w hotelu

vacancy wolny pokój

run-down / modest / three-star / luxury / family-run hotel hotel podupadły / skromny / trzygwiazdkowy / luksusowy / rodzinny, prowadzony przez rodzinę

single / double room pokój jednoosobowy / dwuosobowy

suite apartament w hotelu

vacancy wolny pokój

run-down / modest / three-star / luxury / family-run hotel hotel podupadły / skromny / trzygwiazdkowy / luksusowy / rodzinny, prowadzony przez rodzinę

single / double room pokój jednoosobowy / dwuosobowy

suite apartament w hotelu

vacancy wolny pokój

run-down / modest / three-star / luxury / family-run hotel hotel podupadły / skromny / trzygwiazdkowy / luksusowy / rodzinny, prowadzony przez rodzinę

single / double room pokój jednoosobowy / dwuosobowy

suite apartament w hotelu

vacancy wolny pokój

run-down / modest / three-star / luxury / family-run hotel hotel podupadły / skromny / trzygwiazdkowy / luksusowy / rodzinny, prowadzony przez rodzinę

single / double room pokój jednoosobowy / dwuosobowy

suite apartament w hotelu

vacancy wolny pokój

run-down / modest / three-star / luxury / family-run hotel hotel podupadły / skromny / trzygwiazdkowy / luksusowy / rodzinny, prowadzony przez rodzinę

single / double room pokój jednoosobowy / dwuosobowy

Tourism Turystyka

(domestic / foreign) tourism turystyka (krajowa / zagraniczna)

(travel) guide book przewodnik turystyczny

book a ticket / holiday / flight zarezerwować bilet / wakacje / lot

buy souvenirs kupować pamiątki

Unit 9: Art and culture

Kultura i sztuka

Key Vocabulary

Art and culture

Kultura i sztuka

art: eye-catching / far-fetched / innovative / mesmerising / moving / predictable / spectacular / striking / unconvincing
 wytwory sztuki: przyciągające uwagę / odrealnione / innowacyjne / fascynujące / wzruszające / schematyczne / spektakularne, widowiskowe / robiące wrażenie / nieprzekonujące
 (art) gallery galeria (sztuki)
 abstract art sztuka abstrakcyjna
 art festival festiwal sztuki
 art lover miłośnik sztuki
 artist artysta
 be highly recommended być bardzo polecany, być bardzo zalecanym
 canvas płótno, kanwa
 classic klasyczny
 collection kolekcja
 contemporary współczesny, nowoczesny
 cultural centre centrum kulturalne
 cultural institution instytucja kulturalna
 depict / depiction przedstawiać, opisywać / opis, przedstawienie (czegoś)
 engrave / engraving (wy)grawerować, (wy)ryć / grawerunek, grawerowanie
 entertain / entertainment dostarczać rozrywki / rozrywka
 exhibit / exhibition eksponat / wystawa
 frame rama
 genre gatunek, rodzaj (literacki, filmowy itp.)
 historical zabytkowy
 landscape krajobraz
 masterpiece arcydzieło
 metaphor metafora
 modern art exhibition wystawa sztuki współczesnej
 museum muzeum
 oil painting obraz olejny
 palette paleta
 photography fotografia, fotografika
 portrait portret
 pose (n, v) poza, pozować
 preview przedpremierowy
 recommend polecić, polecać (film, książkę)
 sculpt / sculpture / sculptor rzeźbić / rzeźba / rzeźbiarz
 sketch szkic
 statue posąg, statua

still life martwa natura
 watercolours akwarela
 work / piece of art dzieło sztuki

Films Filmy

adaptation adaptacja filmowa
 appear in the film występować w filmie
 blockbuster hit, przebój kinowy
 box office kasa kinowa
 box-office failure / flop klapa
 box-office hit / success przebój kinowy / sukces kasowy
 cameraman operator, kamerzysta
 cast obsada
 chain of events łańcuch wydarzeń
 come out on 16th October / in July wejść na ekrany 16 października / w lipcu
 controversial book / controversial film kontrowersyjna książka / kontrowersyjny film
 director reżyser
 dubbed film film z dubbingiem
 film première premiera filmowa
 film star gwiazda filmowa
 give a glowing / good / bad review napisać, dać entuzjastyczną / dobrą / złą recenzję
 receive a mixed / poor review otrzymać zróżnicowaną / nędzną recenzję
 go to (see) a film / a play pójść do kina na film
 hero / character bohater / postać
 make-up artist charakteryzator(ka), wizażyst(k)a
 male / female lead główny bohater, główna postać / główna bohaterka
 nominate for an award nominować do nagrody
 opening / closing scenes scena otwierająca / końcowa
 plot fabuła, wątek
 prequel / sequel książka, sztuka lub film o wydarzeniach poprzedzających akcję dzieła, do którego nawiązują / kontynuacja
 receive an award otrzymać nagrodę
 scene scena
 screenplay / script scenariusz
 setting sceneria (filmu)
 shoot / make a film (na)kręcić film
 soundtrack ścieżka dźwiękowa (w filmie)
 special effects efekty specjalne

star-studded cast gwiazdorska obsada
 stuntman / stuntwoman kaskader
 subtitles napisy
 suspense builds up napięcie rośnie
 the film is directed by film w reżyserii
 the film is set in (place) in (time) akcja filmu rozgrywa się w (miejsce) w (czasie)
 the film / the book tells the story of / about film / książka opowiada o
 trailer zwiastun (fragment filmu)
 X stars in the film w roli głównej X

Kinds of films Rodzaje filmów

(auto)biographical film film (auto)biograficzny
 action film film akcji
 adventure film film przygodowy
 cartoon film film rysunkowy
 children's film film dla dzieci
 comedy komedia
 detective film film kryminalny
 documentary film film dokumentalny
 drama film film obyczajowy
 educational film film edukacyjny
 feature film film fabularny
 film based on a true story film oparty na faktach
 historical film film historyczny
 horror film horror/film grozy
 love story / romantic film romans, film o miłości, historia miłosna
 musical musical
 nature film film przyrodniczy
 science fiction film film fantastyczny, fantastycznonaukowy
 silent film film niemy
 thriller thriller, dreszczowiec
 war film film wojenny

Theatre Teatr

admission fee opłata za wstęp
 applause aplauz
 audience publiczność
 audition przesłuchanie, audycja
 backstage kulisy
 boo wygwizdać
 children's theatre teatr dla dzieci
 dressing room garderoba
 performance przedstawienie
 play sztuka
 playwright dramaturg, dramaturg

poster afisz (teatralny)
 puppet theatre teatr lalkowy
 rehearsal próba
 row rząd krzesel/foteli
 stage / perform wystawić
 stage fright trema
 stage scena teatralna
 standing ovation owacja na stojąco
 The show's been running for a year.
 Przedstawienie jest grane od roku. /
 Przedstawienie nie schodzi z afisza
 od roku.
 What's on at the theatre? Co grają w teatrze?

Literature Literatura

a piece / a work of literature dzieło
 literackie
 be an easy read być lekką lekturą, czytać
 bestseller bestseller
 blurb notka wydawnicza reklamująca
 książkę (na okładce)
 bookworm mól książkowy
 cartoonist autor karykatur, dowcipów
 rysunkowych, kreskówek
 chapter rozdział
 character postać, bohater
 classical / contemporary / modern
 literature literatura klasyczna /
 współczesna / nowoczesna
 enjoy a book podobać się (o książce)
 fiction / non-fiction fikcja, beletrystyka,
 literatura piękna / literatura faktu
 front / back cover przednia / tylna
 okładka
 paperback książka w miękkiej/
 broszurowej oprawie
 poetry poezja
 skim through przebiec wzrokiem
 story opowiadanie

kinds of literature rodzaje literatury

(auto)biography (auto)biografia
 crime / detective story powieść
 kryminalna / kryminal
 drama dramat
 fairy tale bajka
 fantasy novel powieść fantastyczna
 historical novel powieść historyczna
 love story romans
 novel powieść
 science fiction książka science fiction,
 fantastyka naukowa
 short story nowela

Dance Taniec

ballet balet
 ballroom sala balowa
 choreography choreografia
 hip-hop hip-hop
 modern nowoczesny
 performing arts sztuka widowiskowa
 spectator widz

Music Muzyka

background music tło muzyczne
 band grupa muzyczna, zespół
 blast out rozbrzmiewać
 catchy tune melodia wpadająca w ucho,
 chwytliwa
 choir chór
 concert hall sala koncertowa
 concert tour trasa koncertowa
 conduct / conductor dyrygować / dyrygent
 create (a haunting / romantic) atmosphere
 (wy)tworzyć atmosferę niepokoju /
 romantyczną atmosferę
 debut album debiutancki album
 fans / following fan, miłośnik /
 zwolennicy, naśladowcy
 give a concert dać koncert
 go on tour pojechać na tournée
 go solo rozpocząć solową karierę
 He has strange taste in music.
 Ma dziwne upodobania muzyczne.
 listen to music słuchać muzyki
 live concert koncert na żywo
 live performance występ na żywo
 lyrics tekst piosenki
 massive hit wielki, ogromny przebój
 music festival festiwal muzyczny
 orchestra orkiestra
 piece of music utwór muzyczny
 play the piano / guitar / drums grać
 na pianinie / gitarze / perkusji
 play / sing out of tune fałszować
 release an album / a single wydać album
 remix (n, v) remiks, nowa wersja piosenki /
 nagrać nową wersję piosenki
 the music scene scena muzyczna
 track ścieżka dźwiękowa, utwór
 (na płycie kompaktowej)
 tune a musical instrument
 stroić instrument
 write / compose music pisać /
 komponować muzykę

kinds of music rodzaje muzyki

classical klasyczna, poważna
 dance / electronic taneczna / elektroniczna
 heavy metal heavy metal
 jazz / blues / soul jazz / blues / soul
 Latin muzyka latynoska
 pop pop
 punk punk
 R&B muzyka rhythm and blues, R & B
 rap / hip-hop rap / hip-hop
 reggae reggae
 rock rock, rockowa

TV programmes

Programy telewizyjne

current affairs aktualności / aktualne
 wydarzenia
 entertainment programme program
 rozrywkowy

live programme program na żywo
 news / sports programme program
 informacyjny / sportowy
 phone-in program z telefonicznym
 udziałem widzów
 political debate debata polityczna
 quiz show teleturniej
 series serial (ci sami bohaterowie, każdy
 odcinek ma inną fabułę)
 sitcom komedia sytuacyjna
 soap opera opera mydlana
 talk show / chat show talk-show
 TV programme / channel / station
 program / kanał telewizyjny / stacja
 telewizyjna
 TV viewer / TV audience telewidz /
 telewidzowie
 weather forecast prognoza pogody

Press Prasa

article artykuł
 column felieton
 daily newspaper / daily paper (informal)
 gazeta codzienna
 issue wydanie
 journalist dziennikarz
 letter to the editor list do redakcji
 local / regional newspaper gazeta
 lokalna / regionalna
 news photographer fotoreporter
 newspaper editor redaktor naczelny
 gazety
 newspaper with a TV guide gazeta
 z programem telewizyjnym
 subscribe prenumerować
 tabloid brukowiec
 today's / yesterday's newspaper
 dzisiejsza / wczorajsza gazeta
 weekly / monthly magazine tygodnik /
 miesięcznik

Idioms Idioms

be an open book nie skrywać żadnych
 tajemnic, być jak otwarta książka
 be music to one's ears być muzyką dla
 czyichś uszu
 dance to sb's tune tańczyć, jak ktoś zagra
 face the music wypić piwo, którego się
 nawarzyło
 have one's head (buried) in a book być
 pochłoniętym książką
 have sth down to a fine art doprowadzać
 coś do perfekcji
 put on an act udawać
 steal the show ściągnąć na siebie całą
 uwagę, przyćmić innych
 You can't judge a book by its cover.
 Nie należy osądzać na podstawie
 wyglądu, po pozorach.

Unit 10: Sport Sport

Key Vocabulary

Kinds of sports and sportsmen / women

Dyscypliny sportu / Sportowcy

combat sports sporty walki

boxing / karate / judo / wrestling
boks / karate / dżudo / zapasy

extreme sports sporty ekstremalne

bungee jumping / skydiving skok
na bungee / akrobacje spadochronowe

individual sports sporty indywidualne

cycling / golf / horse riding kolarstwo /
golf / jeździectwo

team sports sporty drużynowe

basketball / baseball / cricket / handball /
football / volleyball koszykówka / bejsbol /
krykiet / piłka ręczna / piłka nożna /
siatkówka

water sports sporty wodne

canoeing / rowing / sailing / swimming /
water polo / water skiing / windsurfing /
surfing kajakerstwo/wioślarstwo /
żeglarstwo / pływanie / piłka wodna /
narciarstwo wodne / windsurfing

winter sports sporty zimowe

ice hockey / (figure/speed) skating /
ski jumping / skiing hokej na lodzie /
łyżwiarstwo (figurowe/szybkie) / skoki
narciarskie / narciarstwo

athletics lekkoatletyka

the long jump / the high jump / the relay
race / the hurdles / the javelin / the discus /
the hammer / the pole vault
skok w dal / skok wzwyż / sztafeta /
bieg przez płotki / rzut oszczepem / rzut
dyskiem / rzut młotem / skok o tyczce

other sports inne sporty

archery / fencing / motor racing /
speedway / tennis / table tennis /
weightlifting łucznicstwo / szermierka /
wyścigi samochodowe / żużel / tenis
(ziemny) / tenis stołowy / podnoszenie
ciężarów

sportsmen / sportswomen sportowcy

archer zapaśnik, zapaśniczka
athlete atleta, atletka
boxer bokser
cyclist kolarz
diver nurek
hockey player hokeista

gymnast gimnastyk, gimnastyczka
hurdler płotkarz, płotkarka
parachutist spadochroniarz
pole vaulter tyczkarz, tyczkarka
racing driver kierowca wyścigowy
rower wioślarz, wioślarka
rugby player gracz rugby, rugbista
runner biegacz, biegaczka
skater / skier łyżwiarz, łyżwiarka /
narciarz, narciarka
swimmer pływak, pływaczka
weightlifter ciężarowiec
windsurfer windsurfer
wrestler zapaśnik

Sports events

Imprezy sportowe

competition konkurs/zawody
event impreza, zawody
field events / track events konkurencje
lekkoatletyczne
final / quarter-final / semi-final finał /
ćwierćfinał / półfinał
inter-school chess tournament
międzyszkolny turniej szachowy
marathon maraton
match mecz
open competition zawody otwarte
Paralympics paraolimpiada
race wyścig
the Olympic Games / Olympics igrzyska
olimpijskie
the UEFA Cup Puchar UEFA
the World Cup Puchar Świata
tournament turniej
world championship mistrzostwa świata

Sports equipment

Sprzęt sportowy

(baseball / table tennis) bat kij
(bejsbolowy / rakieta do tenisa stołowego)
(boxing) gloves rękawica (bokserska)
(hockey) stick kij do hokeja
(tennis / badminton) racket rakieta
(do tenisa ziemnego / badminton)
arrow strzała
ball: catch / kick / lose / pass / win
piłka: (z)łapać / kopnąć / stracić / podać /
zdobyć
basket kosz (do koszykówki)
board deska
goggles gogle / okulary do pływania
golf club kij golfowy

gym mat mata gimnastyczna
helmet kask
kit ekwipunek, strój (drużynowy)
net siatka
pad ochroniacz
paddle wiosło
pole tyczka
sail żagiel
snowboard deska snowboardowa
spikes / studded shoes / training shoes
kolce / korki (buty) / adidas
swimming cap czepek
sword szpada

Sports venues Obiekty i tereny sportowe

(running) track / racecourse bieżnia
basketball / badminton / handball /
volleyball / tennis court boisko do
koszykówki / badminton / piłki ręcznej /
siatkówki / kort tenisowy
boxing ring ring bokserski
football field / football pitch boisko do
piłki nożnej
golf course pole golfowe
ice rink / skating rink lodowisko
indoor / outdoor (swimming) pool
basen: kryty / odkryty
ski slope / ski lift stok narciarski / wyciąg
sports hall / stadium / club / field hala
sportowa / stadion / klub sportowy /
boisko sportowe

Parts of the body

Części ciała

ankle kostka u nogi
arm ramię, ręka
back plecy
bone kość
chest klatka piersiowa
ear ucho
elbow łokieć
eye oko
finger palec
foot stopa
hand ręka, dłoń
heart serce
knee kolano
leg noga
lungs płuca
mouth buzia, usta
muscle mięsień
shoulder ramię

stomach żołądek
throat gardło
toe palec u nogi
waist talia, pas
wrist nadgarstek

Sports accidents Kontuzje i wypadki

bleed krwawić
break złamać
bruise posiniaczyć (się)
burn oparzyć się
come round odzyskać przytomność
crash into wpaść na kogoś, zderzyć się z kimś
cut skaleczyć się
dislocate zwichnąć, wybić
fracture złamać (się), pęknąć
have a leg / an arm in plaster mieć nogę / rękę w gipsie
heal goić się
hurt skaleczyć, zrobić sobie krzywdę, boleć
I ache all over. Wszystko mnie boli.
I've twisted my ankle. Zwichnąłem / zwichnęłam nogę w kostce.
injure zranić
injury uraz, rana, obrażenie
lose / regain consciousness stracić / odzyskać świadomość
pain ból
pull naciągnąć
put a plaster / dressing / bandage on założyć plaster / opatrunek / bandaż
sprain skręcić, nadwreżyć
sprained ankle skrzywna kostka
strain nadwreżyć, naciągnąć
swollen spuchnięty
tear rozerwać
twist skręcić
wound rana
X-ray rentgen

Other words and phrases Inne słowa, zwroty i wyrażenia

(attend / do a) training session uczyć się na szkolenie, trening / być na szkoleniu, treningu, trenować
(crowd) go wild oszaleć (o tłumie)
amateur / professional athlete sportowiec amator / zawodowy sportowiec
be held odbywać się
be in / take possession of the ball mieć piłkę w posiadaniu / wziąć piłkę w posiadanie
be in / take the lead prowadzić / wyjąć na prowadzenie
be in good form / shape być w dobrej formie
blow the whistle zagwizdać

break the record / set a new record / hold the record pobić rekord / ustanowić nowy rekord / utrzymać rekord
bring on a substitute wprowadzić rezerwowego zawodnika
champion mistrz
coach / trainer trener, trenerka
defeat porażka
deserve to win zasługiwać na zwycięstwo
draw remis, zremisować
eliminations eliminacje
fair play czysta gra
finalist finalistka, finalistka
foul / commit a foul faul / (s)faulować
gain / get a place in the next round zaklasyfikować się do następnej rundy
game partia, gra
get the hang of sth chwytać, złapać, o co chodzi, jak się coś robi
give a yellow / red card dać żółtą / czerwoną kartkę
go to the gym chodzić na siłownię
goalkeeper bramkarz
He took third place in the race. Zajął trzecie miejsce w wyścigu.
I do / go to aerobics twice a week. Uprawiam / chodzę na aerobik dwa razy w tygodniu.
indoor / outdoor sports sporty halowe / na otwartym powietrzu
intensive workout intensywny trening
Let's go for a swim. Chodźmy popływać.
Let's have / play a game of chess. Zagrajmy partię szachów.
locker / changing room szatnia (przy sali gimnastycznej, basenie itp.)
medallist medalista
national / school team drużyna narodowa / drużyna szkolna
Olympic sport dyscyplina olimpijska
personal best rekord życiowy
play offence / defence grać ofensywnie / defensywnie
play on home ground grać u siebie, na swoim boisku
player gracz, zawodnik
practise a sport uprawiać sport
push sb to their limits zmuszać kogoś do wielkiego wysiłku
referee sędzia
round (of golf / cards) partia (golfa / kart), runda
score wynik, rezultat
shoot / score a goal strzelić gola
spectator widz
sporting facilities obiekty sportowe
sports centre / sports complex kompleks sportowy
sports coverage relacja sportowa
substitute rezerwowi (gracz)
tackle an opponent zablokować przeciwnika

take a penalty wykonać rzut karny
team drużyna
team captain kapitan drużyny
training / train / train for trening / trenować / przygotowywać się do
training camp obóz treningowy
umpire (in tennis / baseball) sędzia (w tenisie / bejsbolu)
unfair competition nieuczciwa rywalizacja
warm-up rozgrzewka
What sports do you do? / Do you do any sports? Jaki sport uprawiasz? / Czy uprawiasz jakiś sport?
What's the score? Jaki jest wynik?
win / lose wygrać / przegrać

Unfair play Nieuczciwa, nieczysta, nieprzepisowa gra

anabolic steroids sterydy anaboliczne
be suspended być zawieszonym
break the rules łamać zasady
cheat oszukiwać
disqualified zdyskwalifikowany / zdyskwalifikowana
doping test test antydopingowy
drug abuse nadużywanie środków dopingujących
enhance one's performance poprawić wyniki
fail a drug test nie przejść przez kontrolę antydopingową
fixed match ustawiony mecz

Phrasal Verbs Czasowniki złożone (frazowe)

bend down schylić się, pochyłać
cool down uspokoić się, ochłoniąć
give in ulec, poddać się
go for (a record / medal) spróbować, chcieć zdobyć (rekord, medal)
pick oneself up podnieść się, pozbierać po upadku
spread out rozłożyć się, wyciągnąć się
take part (in a competition) brać udział w zawodach
take up (a sport) zacząć uprawiać jakiś sport
warm up rozgrzewać się

Unit 11: Health **Zdrowie**

Key Vocabulary

Health problems and diseases **Problemy zdrowotne i choroby**

(common) cold (zwykle) przeziębienie
 (in)curable illness (nie)uleczalna choroba
 allergy **alergia**
 backache / earache / toothache / stomach ache **ból krzyża, pleców / ból ucha / ból zęba / ból brzucha**
 be allergic to sth **mieć uczulenie na coś**
 be diagnosed with (autism, Alzheimer's disease) **mieć zdiagnozowany / zdiagnozowaną (autyzm, chorobę Alzheimera)**
 bug **wirus**
 cancer **nowotwór, rak**
 catch a cold / pneumonia **przeziębici się / dostać zapalenia płuc**
 chronic pain **przewlekły ból**
 concussion **wstrząs mózgu**
 contagious / infectious disease **choroba zaraźliwa / zakaźna**
 develop (diabetes, arthritis) **nabawić się (cukrzycy, artretyzmu)**
 die of/from sth **umrzeć na coś**
 fatal disease **choroba śmiertelna**
 flu **grypa**
 get food poisoning **zatruci się**
 have a heart condition **chorować na serce**
 headache / migraine **ból głowy, migrena**
 high / low blood pressure **niskie / wysokie ciśnienie**
 hypochondriac **hipochondryk**
 illness / sickness **choroba**
 infection **infekcja**
 life-threatening **zagrożający życiu**
 mental illness **choroba psychiczna**
 outbreak of flu **wybuch epidemii grypy**
 pneumonia **zapalenie płuc**
 stroke **wylew**
 suffer a heart attack **dostać ataku serca**
 suffer from (asthma, backache) **cierpieć / chorować na (astmę, ból krzyża)**
 suffer / sustain (minor / major) injuries **doznać / nabawić się (niewielkich / poważnych) urazów**
 take sb's blood pressure / temperature **mierzyć ciśnienie / temperaturę**
 terminally ill **śmiertelnie chory**
 virus **wirus**
 wound **rana, okaleczenie**

Symptoms and treatment **Symptomy i leczenie**

(cold / flu) symptoms **objawy (przeziębienia / grypy)**
 alternative / conventional medicine **medycyna alternatywna / konwencjonalna**
 alternative forms of medicine:
 acupuncture / hypnosis / homeopathy / chiropractic medicine **alternatywne metody leczenia: akupunktura / hipnoza / homeopatia / chiropraktyka**
 be on crutches **chodzić, poruszać się o kulach**
 be operated on **być operowanym**
 be unconscious **być nieprzytomnym**
 be washed-out **być wykończonym, bardzo zmęczonym**
 blister **pęcherz, bąbel**
 blurry vision **niewyraźne, zamglone widzenie**
 cough / have a bad cough **kaszeleć / mieć uporczywy kaszel**
 cough syrup **syrop na kaszel**
 cure **kuracja, lek**
 drops **krople**
 faint **zemdleć**
 feel bad **źle się czuć**
 feel dizzy **mieć zawroty głowy**
 feel well/unwell **czuć się dobrze/źle**
 first-aid course **kurs pierwszej pomocy**
 first-aid kit: antiseptic / cold packs / gauze / latex gloves / plasters / syringe / tape / thermometer
 apteczka samochodowa, pierwszej pomocy: środki antyseptyczne, odkażające / kompres, zimny okład / gaza / rękawice lateksowe / plastry / strzykawka / taśma, przylepiec / termometr
 first-aid post **pogotowie, punkt pierwszej pomocy, punkt medyczny**
 give sb a shot / an injection **zrobić zastrzyk**
 have a high temperature **mieć wysoką gorączkę**
 have a rash **mieć wysypkę**
 have a runny nose / sore throat **mieć katar / zapalenie gardła**
 have an operation **mieć operację**
 have breathing problems **mieć kłopoty z oddychaniem**
 have plastic surgery on **mieć operację plastyczną**

lose weight **schudnąć, stracić na wadze**
 nausea **nudności, mdłości**
 nosebleed **krwotok z nosa**
 painkillers **środki przeciwbólowe**
 pale **blady**
 panic attack **napad paniki**
 put an arm / a leg in plaster **założyć gips na rękę, ramię / nogę**
 put on / gain weight **przytyć / przybrać na wadze**
 recover from an illness **wyzdrowieć**
 relieve the pain **uśmierzyć ból**
 remedy **lekarstwo**
 side effects **efekty uboczne**
 sneeze **kichać**
 spread **rozprzestrzeniać się**
 There's a stomach virus going around. **Krąży wirus żołądka.**
 treatment **leczenie**
 vaccinate against **(za)szczepić przeciwko**
 vaccination **szczepionka**
 vaccine for/against sth **szczepionka przeciwko**

Body parts **Części ciała**

artery **tętnica**
 brain **mózg**
 intestines **jelita, wnętrzności**
 liver **wątroba**
 lungs **płuca**
 nervous system **układ nerwowy**
 ribs **żebra**

Disability **Niepełnosprawność**

amputation **amputacja**
 blind / visually impaired **niewidomy / niedowidzący, z zaburzeniami widzenia**
 deaf / with impaired hearing **głuchy / niedosłyszący, z zaburzeniami słuchu**
 disabled people **niepełnosprawni**
 mute **niemowa**
 physical / mental disability **ruchowa / psychiczna niepełnosprawność**
 special facilities for disabled people **specjalne udogodnienia / urządzenia dla niepełnosprawnych**
 walking stick **laska**
 wheelchair ramp **podjazd dla wózków inwalidzkich**

Addictions

Nalogi i uzależnienia

addict nałogowiec, osoba uzależniona
 addiction uzależnienie
 be addicted to być uzależnionym od
 become / get addicted to uzależnić się od
 dose / overdose dawka / nadmierna dawka, przedawkować
 gambling hazard
 get into / give up a habit nabrać nawyku / porzucić nawyk
 have a drink / get drunk napić się / upić się
 lead to addiction prowadzić do uzależnienia
 rehabilitate rehabilitować
 rehabilitation centre centrum, ośrodek rehabilitacji
 take / use drugs brać / stosować narkotyki
 withdrawal symptoms objawy zespołu odstawienia

At the doctor's / In hospital U lekarza / w szpitalu

(doctor's) surgery gabinet lekarski
 antibiotics antybiotyki
 be admitted to hospital być przyjętym do szpitala, być hospitalizowanym
 be referred / refer to hospital dostać skierowanie / skierować do szpitala
 call an ambulance wezwać karetkę pogotowia
 carry out / perform an operation przeprowadzać operację
 consult / see a specialist konsultować się ze specjalistą
 surgery operacja / gabinet / przychodnia
 doctor's orders zalecenia lekarskie
 emergency nagły wypadek
 examine (z) badać
 go for / have a check-up iść na / zrobić sobie badania kontrolne
 go to see / visit a doctor iść do lekarza
 have a blood test zrobić / mieć robione badanie krwi
 health centre ośrodek zdrowia / przychodnia
 health clinic klinika
 health insurance ubezpieczenie zdrowotne
 health service / care opieka medyczna / zdrowotna
 Is it catching? Czy to jest zaraźliwe?
 make a diagnosis postawić diagnozę
 make out / give a prescription wypisać / dać receptę
 medicine/medication lekarstwo
 National Health System Narodowy System Opieki Zdrowotnej
 operating theatre sala operacyjna

patient pacjent
 pill pigułka, tabletki
 sick leave zwolnienie lekarskie
 stay in bed zostać w łóżku
 stethoscope stetoskop
 stretcher nosze
 take time to heal zajmować czas, by się wyleczyć, zagoić
 waiting room poczekalnia
 ward oddział szpitalny
 What's wrong with you? / What's the problem? Co panu/pani dolega?

Health care specialists Lekarze specjaliści

cardiologist kardiolog
 dentist dentysta
 dermatologist dermatolog
 ear, nose and throat specialist laryngolog
 general practitioner (a GP) / family doctor lekarz pierwszego kontaktu / lekarz rodzinny
 midwife położna
 neurologist neurolog
 nurse pielęgniarka
 orthopedic surgeon ortopeda
 paramedic ratownik medyczny, sanitariusz
 physiotherapist fizjoterapeuta
 psychiatrist psychiatra
 psychologist psycholog
 speech therapist logopeda

Phrasal verbs Czasowniki złożone

break down (mentally or psychologically) załamać się (umysłowo, psychicznie)
 build oneself up wzmacniać, poprawiać swoje samopoczucie psychiczne
 burn out wypalić się
 come down with (the flu) zachorować na
 come round odzyskać przytomność
 fight off (a sore throat) leczyć (chore gardło)
 get over (the flu) przejść do siebie (po grypie)
 look after (take care of) troszczyć się, opiekować się
 pass (a virus) on zarazić (wirusem) kogoś, zarazić się
 pass away odejść, umrzeć
 pass out mdleć
 pick up (a virus) zarazić się (wirusem)
 pull through dojść do siebie, wylizać się (z choroby)
 shake off (a cold) wygrzebać się, pozbyć się (kataru)
 slow down przyhamować, zwolnić tempo życia
 throw up (z)wymiotować

Idioms Idiomsy

as fit as a fiddle zdrób jak ryba
 be dead to the world spać jak zabity
 bored out of one's mind nudne jak flaki z olejem
 on the road to recovery w drodze do wyzdrowienia, powracać do zdrowia
 recharge one's batteries odzyskać siły i energię
 sick to death of sth z(a)nudzony na śmierć
 take one's/sb's mind off sth odciągnąć czyjeś myśli od czegoś
 under the weather kiepsko (o samopoczuciu)

Unit 12: Science and technology

Nauka i technika

Key Vocabulary

Research and Science Nauka i badania naukowe

(scientific) approach / discovery / research / theory (naukowe) podejście / odkrycie / badanie / teoria

achieve osiągnąć, dojść do czegoś

achievement osiągnięcie

advanced / modern technology

zaawansowana / nowoczesna technologia

analyse analizować, dokonać analizy

argument for/against sth argument

za czymś / przeciwko czemuś

artificial intelligence sztuczna

inteligencja

a branch / a field of technology gałąź / dziedzina nauki

breakthrough przełom, punkt zwrotny

collect data zbierać dane

design (v) projektować

develop rozwijać/rozwinąć się

development rozwój

digital electronics technika / elektronika cyfrowa

discover odkryć

do / carry out / conduct research on sth prowadzić badania nad

do research into sth badać coś

do / conduct / carry out an experiment

przeprowadzać doświadczenie

improve / make improvements to sth

ulepszać / wprowadzać ulepszenia

invent wynaleźć

invention wynalazek

lab / laboratory laboratorium

laboratory technician technik laborant

make a discovery dokonać odkrycia

manual ręczny

microchip mikroukład

microscope mikroskop

proof / evidence dowód

prove udowodniać

publish a study opublikować badanie

research paper praca naukowa (pisemna)

opracowanie naukowe, artykuł naukowy,

odczyt, referat naukowy

research project projekt badawczy

research work prace badawcze

results wyniki

robot robot

sample próbka

satellite satelita

scientific knowledge wiedza naukowa

scientifically proven udowodnione

naukowo

scientist / discoverer / inventor /

researcher naukowiec / odkrywca /

wynalazca / badacz

space exploration badania kosmosu

study badanie

technological progress postęp

technologiczny, techniczny

technological revolution rewolucja

technologiczna, techniczna

telecommunications telekomunikacja

test sprawdzać/testować

Technological devices Urządzenia techniczne

3D cinema kino 3D (trójwymiarowe)

3D printing drukowanie 3D

battery-powered / battery-operated

na baterie

bluetooth bluetooth

Blu-ray Disc Blu-ray, dyskiety w formacie

Blu-ray

cable kabel

charger ładowarka

come in handy for przydać się do

copier kopiarka

cordless telephone telefon

bezprzewodowy

digital camera aparat cyfrowy / kamera cyfrowa

display images wyświetlać obrazy

do without sth obejść/obchodzić się bez czegoś

DVD player odtwarzacz DVD

earphones / headphones słuchawki

engine silnik

flat-screen TV telewizor z płaskim ekranem

function funkcja

gadget urządzenie, przyrząd, gadżet

GPS GPS (nawigacja satelitarna)

handy przydatny, praktyczny, poręczny

high-definition (HD) TV telewizor HD /

wysokiej rozdzielczości

photocopier kopiarka

plasma TV telewizor plazmowy

plug in podłączyć

plug wtyczka

set up założyć, utworzyć, zainstalować

socket kontakt/gniazdko

solution rozwiązanie

tablet tablet

take advantage of wykorzystać

video camera / camcorder kamera wideo

waterproof watch zegarek wodoodporny

Computer Komputer

(laser) printer drukarka (laserowa)

(wireless) keyboard klawiatura

(bezprzewodowa)

@ (= 'at') @ (= „małpa”)

access a website / folder wchodzić / mieć

dostęp do strony internetowej / folder

accessible via the Internet dostępny

w internecie

antivirus / antispyware / antispam

program program antywirusowy /

antyspamowy / antyszpiegujący

application (app) aplikacja, funkcja

attach a document dołączyć / załączyć

dokument

attachment załącznik

back up robić kopię zapasową

be down nie działać

be on / connected to the Internet być

podłączonym do internetu

be out of / within range być poza

zasięgiem / w zasięgu

break down zepsuć się

browse the web przeglądać strony

internetowe

browser przeglądarka

burn a CD nagrać płytę CD

chat (on the Internet) czat, czatować

(w internecie)

chat room pokój rozmów na czacie

check one's email sprawdzać swoją

pocztę elektroniczną/e-mail

collect data zbierać dane

computer program program komputerowy
 computer programming programowanie komputerowe
 connect to the Internet podłączyć do internetu
 connection połączenie, łączyć
 copy kopiować, powielać
 cursor kursor
 cut wyciąć
 database baza danych
 delete / erase a file usuwać / kasować plik
 double click podwójne kliknięcie / kliknąć dwukrotnie
 download pobrać dane z serwera
 download / upload a file / data / a program pobrać/(za)ładować, „wrzucić” plik / dane / program
 electronic mail (email) poczta elektroniczna
 enter the web page wejść na stronę internetową
 equipment wyposażenie, sprzęt
 forward an email / link przesłać dalej e-mail / link
 get / receive an email dostać / otrzymać wiadomość
 go online w trybie online, łączyć się z internetem, korzystać z internetu
 graphic card / sound card karta graficzna / dźwiękowa
 hack (into) włamać się do
 hard copy twarda kopia
 hard disk / hard drive twardy dysk
 hardware sprzęt komputerowy
 have access to the Internet mieć dostęp do internetu
 inbox skrzynka odbiorcza
 insert wstawić, dodać
 install a program zainstalować program
 Internet user użytkownik internetu
 laptop laptop
 load (za)ładować, wgrać
 log in/on zalogować
 log off/out wylogować
 mailbox skrzynka pocztowa
 memory stick / USB stick przenośna karta pamięci / USB
 modem modem
 mouse mysz
 mouse pad podkładka pod mysz
 offline niepodłączony do internetu
 online podłączony do internetu
 open / close a file otworzyć / zamknąć plik
 password hasło
 paste wkleić
 PC (personal computer) / desktop computer komputer osobisty / stacjonarny

pop-up ads reklamy pop-up (typu wyskakujące okno)
 portable przenośny
 print drukować
 printout wydruk
 properties właściwości
 receive spam otrzymywać spam, niechcianą pocztę
 reply odpowiedzieć
 run uruchomić (program)
 save zachować, zapisać
 scanner skaner
 screen ekran
 screensaver wygaszacz ekranu
 scroll down/up/across przewijać w dół/ w górę/poprzez
 search (for) szukać (czegoś)
 search engine wyszukiwarka
 select wybierać
 send an attachment / attach a file wysłać załącznik / załączyć plik
 send an email wysłać e-mail
 server serwer
 settings ustawienia
 sign in/out zalogować (się)/wylogować (się)
 software oprogramowanie
 speakers głośniki
 store information przechowywać, gromadzić informacje
 switch on / switch off - turn on / turn off włączyć / wyłączyć
 telephone / computer network sieć telefoniczna / komputerowa
 tower wieża
 turn up / turn down podgłośnić / przyciszyć
 undo anulować, unieważnić
 update nowsza wersja
 USB port port USB
 user-friendly łatwy w obsłudze
 via/through the Internet za pośrednictwem internetu
 virtual reality rzeczywistość wirtualna
 virus wirus
 webcam kamera internetowa
 website strona internetowa
 window okno
 wireless / Wi-Fi bezprzewodowy / Wi-Fi
 write / type on a computer pisać na komputerze
 zoom in / zoom out powiększyć, zbliżyć (obraz) / pomniejszyć, oddalić (obraz)

Telephone Telefon

answer the phone odebrać telefon
 answering machine / answerphone automatyczna sekretarka
 be out of / be within range być poza zasięgiem / mieć zasięg

dial the number wykręcić / wybrać numer telefonu
 extension numer wewnętrzny
 hands-free zestaw głośnomówiący
 Hold on, please. Proszę nie odkładać słuchawki.
 keypad klawiatura telefonu
 leave a message zostawić wiadomość
 make a phone call zatelefonować / zadzwonić
 mobile (phone) telefon komórkowy, komórka
 phone / ring up / call sb (za)dzwonić do kogoś
 pick up / lift the receiver podnieść słuchawkę
 press the button nacisnąć guzik, przycisk
 put down / replace / hang up the receiver odłożyć słuchawkę
 receiver / handset słuchawka
 recharge / charge the battery naładować baterię
 ringtone dzwonek (w telefonie)
 run down / go dead rozładować się (o baterii)
 screen wyświetlacz (telefonu), ekran (telewizyjny)
 send a short message wysłać wiadomość tekstową, SMS
 smartphone smartfon

Technical problems Problemy techniczne

blank screen pusty ekran
 crash zepsuć się, zawiesić się
 error message komunikat o błędzie
 faulty connection wadliwe połączenie
 out of order zepsuty
 restart ponownie uruchomić
 spare parts części zamienne
 stop responding przestać reagować, odpowiadać
 technical experts eksperci techniczni
 technical knowledge wiedza techniczna
 technical problems problem techniczny
 troubleshooting guide instrukcja naprawy, usuwania usterek, rozwiązywania problemów

Unit 13: Nature **Przyroda**

Key Vocabulary

Climate and the weather **Klimat i pogoda**

climate klimat

cool / cold chłodny / zimny

humid wilgotny

mild łagodny

tropical tropikalny

warm / hot ciepły / gorący

wet / dry mokry / suchy

weather pogoda

be overcast być pochmurno

beautiful / lovely / gorgeous weather

piękna / cudowna / przepiękna, wspaniała pogoda

boiling hot upalnie

breeze bryza, wiaterek

chilly zimno, chłodno

clear sky bezchmurne niebo

clear up przejaśniać się

downpour ulewa

drizzle mżawka

fog mgła

freezing cold przenikliwie zimny

frost / ground frost mróz / przymrozek

hail grad

heat / heatwave upał / fala upałów

improve / deteriorate poprawiać się / pogarszać

It looks like rain. Znosi się na deszcz.

it's cloudy / sunny / windy jest

pochmurno / słonecznie / deszczowo

it's foggy / rainy / stormy jest mgliście / deszczowo / burzowo

it's snowing / raining pada śnieg / deszcz

rainbow tęcza

rainy spell / sunny spell okres (fala)

opadów / słonecznej pogody

showers przelotne opady

sleet deszcz ze śniegiem

snowdrift zaspą śnieżną

storm burza

temperature above zero / below zero

temperatura powyżej zera / poniżej zera

There will be a drop / rise in temperature

next week. W przyszłym tygodniu nastąpi ochłodzenie / ocieplenie.

thunderstorm burza z piorunami

weather forecast prognoza pogody

wind wiatr

Animals and Plants **Zwierzęta i rośliny**

amphibians: frog / salamander

plazy: żaba / salamandra

birds: crow / eagle / owl / parrot / pigeon /

seagull / sparrow / stork / swan

ptaki: wrona / orzeł / sowa / papuga /

gołąb / mewa / wróbel / bocian / łabędź

insects: ant / bee / butterfly / fly /

grasshopper / mosquito/wasp

owady: mrówka / pszczoła / motyl /

mucha / konik polny / komar/osa

reptiles: alligator / crocodile / lizard /

snake / tortoise / turtle

gady: aligator / krokodyl / jaszczurka /

wąż / żółw lądowy / żółw wodny

farm animals: cock / cow / duck / goose,

geese / goat / hen / horse / pig / sheep /

turkey

zwierzęta gospodarskie: kogut / krowa /

kaczka / gęś, gęsi / koza / kura / koń /

świnia / owca, owce / indyk

land mammals: bear / deer / fox / giraffe /

hippo / kangaroo / squirrel / wolf

ssaki: niedźwiedź / jeleni / lis / żyrafa /

hipopotam / kangur / wiewiórka / wilk

sea animals: dolphin / shark / sea turtle /

seal / whale

zwierzęta morskie: delfin / rekin / żółw

morski / foka / wieloryb

parts of animals części ciała zwierząt

antennae czułki

beak dziób

claw pazur, szpon

fang kiel

feather pióro

fin płetwa

fur futro

hoof kopyto

horn róg

hump garb

jaw szczeka, paszcza

limb kończyna

paw łapa

tentacle macka

trunk trąba

whisker wąs, włos czuciowy

flowers and trees kwiaty i drzewa

chestnut kasztan

daffodil żonkil

daisy stokrotka

lily of the valley konwalia

oak dąb

palm tree palma

pine sosna

poppy mak

sunflower słonecznik

tulip tulipan

violet fiołek

willow wierzba

parts of plants części roślin

bud pączek, pąk

leaf liść

petal płatek

root korzeń

stem łodyga, ogonek liścia

trunk pień

twig gałązka

Landscape and geographical features **Krajobraz**

beautiful / picturesque / breathtaking

countryside piękny / malowniczy /

zapierający dech w piersiach

rocky / snow-covered mountains

skaliste / pokryte śniegiem góry

rural / urban wiejski / miejski

barren / diverse / lush / captivating /

stunning pusty, bezlistny, jałowy /

zróżnicowany / bujny / urokliwy /

zachwycający

canyon kanion

cave jaskinia

coast wybrzeże

coral reef rafa koralowa

desert pustynia

dune wydma

field pole

hot spring gorące źródła

iceberg góra lodowa

rainforest las deszczowy

savannah sawanna

valley dolina

waterfall wodospad

Environmental protection Ochrona środowiska

(toxic / industrial / nuclear) waste odpady (toksyczne / przemysłowe / nuklearne)
 acid rain kwaśny deszcz
 battery farming chów w klatkach w systemie bateryjnym
 be environmentally aware troszczyć się o środowisko
 biodegradable ulegający biodegradacji
 bottle / paper / plastic bank pojemnik na szkło / makulaturę / plastik
 campaign for/against sth kampania / prowadzić kampanię na rzecz czegoś / przeciwko czemuś
 carbon dioxide dwutlenek węgla
 conserve chronić, oszczędzać, zachować
 conservation oszczędzanie, ochrona
 deforestation wycinanie lasów
 destruction zniszczenie
 die out / become extinct wymierać / wyginąć
 do / cause damage to the environment niszczyć środowisko
 Earth Day Dzień Ziemi
 ecological disaster katastrofa ekologiczna
 ecology ekologia
 emissions emisja
 emit emitować
 endangered species zagrożony gatunek zwierząt
 environment(ally) friendly przyjazny dla środowiska
 environmental protection / preservation ochrona środowiska
 environmental threat zagrożenie środowiska
 exhaust fumes spaliny
 global warming globalne ocieplenie
 greenhouse effect efekt cieplarniany
 landfill wysypisko odpadów, składowanie odpadów
 Mother Nature Matka Natura
 national park park narodowy
 natural disaster klęska żywiołowa
 natural habitat środowisko naturalne
 natural resources zasoby naturalne
 nature reserve rezerwat przyrody
 nature trail szlak krajobrazowy
 nuclear energy energia nuklearna
 oil spill wyciek ropy
 overfishing nadmierny odłów, zbyt intensywne połowy
 overpopulation przeludnienie
 ozone layer/hole powłoka/„dziura” ozonowa
 planting trees sadzenie drzew
 pollution zanieczyszczenie
 protect / preserve / preserved chronić / ocalić / objęty ochroną

recycle przetwarzać, poddawać recyklingowi
 renewable / alternative source of energy odnawialne / alternatywne źródło energii
 returnable bottles butelki zwrotne
 rubbish / rubbish dump śmieci / wysypisko śmieci
 sewage / sewage plant ścieki / oczyszczalnia ścieków
 sewage / waste disposal wywóz ścieków / odpadów
 smog smog
 soil gleba
 wilderness dzikie niezagospodarowane obszary, puszcza
 wildlife fauna i flora

Natural disasters Klęski żywiołowe

avalanche lawina
 drought susza
 earthquake trzęsienie ziemi
 flood / flooding powódź / powodzie
 forest fire pożar lasu
 hurricane huragan
 tornado tornado
 tsunami tsunami
 typhoon tajfun
 volcanic eruption erupcja wulkanu

The Universe Wszechświat, Kosmos

asteroid asteroida
 atmosphere atmosfera
 black hole czarna dziura
 comet kometa
 constellation konstelacja, gwiazdozbiór
 eclipse zaćmienie
 galaxy galaktyka
 gravity grawitacja
 meteor shower deszcz meteorów
 meteorite meteoryt
 orbit (n, v) orbita, orbitować, krążyć
 outer space kosmos
 planet planeta
 solar system Układ Słoneczny
 star gwiazda

Other words and phrases Inne słowa, zwroty i wyrażenia

animal shelter schronisko dla zwierząt
 cage klatka
 come / go to sb's/sth's rescue przyjść / pośpieszyć komuś/czemuś z pomocą
 crop failure nieurodzaj
 evacuate / evacuation ewakuować (się) / ewakuacja
 feed karmić

flood damage zniszczenia spowodowane powodzią
 future generations przyszłe pokolenia
 grow vegetables / crops uprawiać warzywa / zboża
 natural / artificial (chemical) fertiliser naturalny / sztuczny (chemiczny) nawóz
 pesticides pestycydy, środki owadobójcze
 reduce redukować, zmniejszać
 rescue operation akcja ratunkowa
 soil erosion erozja gleby
 threat / danger zagrożenie

Idioms Idioms

add fuel to the flames / fire dolać oliwy do ognia
 be a breath of fresh air być jak ożywczy powiew powietrza, czymś nowym
 be a down-to-earth person być osobą praktyczną, twardo stającą po ziemi
 be a drop in the ocean być kroplą w morzu
 be in deep water być w opałach
 be over the moon nie posiadać się ze szczęścia
 get wind of sth dowiedzieć się czegoś w tajemnicy
 hit rock bottom sięgnąć dna
 play with fire igrać z ogniem
 spread like wildfire szerzyć się w zastraszającym tempie, rozchodzić się lotem błyskawicy
 to the ends of the earth na krańce świata

Unit 14: Society

Życie społeczne

Key Vocabulary

State and society – Politics Państwo i społeczeństwo – polityka

(government) policy polityka (rządu)
 (right-wing / left-wing) senator senator
 (prawicy / lewicy)
 adopt / establish uchwalić
 ambassador ambasador
 be in authority mieć, sprawować władzę
 central government władze centralne
 charity (organisation) organizacja
 charytatywna
 citizen obywatel
 city / town council rada miejska
 constitution konstytucja
 criminal organisation organizacja
 przestępcza
 democracy / monarchy demokracja /
 monarchia
 department / ministry ministerstwo
 diplomat dyplomata
 elect deputies to the Senate wybierać
 posłów do sejmu
 election campaign kampania wyborcza
 elections wybory
 electors / voters wyborcy
 embassy ambasada
 general / presidential election wybory
 powszechne / prezydenckie
 go into / enter politics zająć się polityką
 government offices urzędy państwowe
 government proposals propozycje rządu
 head of state głowa państwa
 immigration authorities Urząd do spraw
 Cudzoziemców
 influential / leading politician polityk
 wpływowy / czołowy
 local government samorząd lokalny,
 terytorialny
 local / municipal authorities władze
 lokalne / miejskie
 make a career in politics robić karierę
 polityczną
 mayor (of Krakow) prezydent Krakowa
 Member of Parliament (MP) poseł
 Ministry of (National) Defence
 Ministerstwo Obrony Narodowej
 Ministry of Education Ministerstwo
 Edukacji Narodowej
 Ministry of Finance Ministerstwo Finansów
 Ministry of Home Affairs Ministerstwo
 Spraw Wewnętrznych

Ministry of the Interior and Administration
 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
 i Administracji
 municipal government samorząd miejski
 national anthem hymn narodowy
 opinion poll badania opinii publicznej
 party leader przywódca partii
 politics polityka
 president prezydent
 Prime Minister (PM) premier
 proposal for changes / new regulations
 propozycja zmian / nowych przepisów
 province województwo
 session / meeting posiedzenie, sesja,
 obrady
 society społeczeństwo
 state państwo
 support / backing poparcie
 talk politics (informal) rozmawiać
 o polityce (potocznie)
 the Customs Bureau urząd celny
 the Ministry of Justice Ministerstwo
 Sprawiedliwości
 the Municipal Council Urząd Miasta
 i Gminy
 the Opposition opozycja
 the Sejm / Seym (the lower chamber
 of the Polish Parliament) Sejm (nazwa
 własna parlamentu RP) / sejm (izba niższa
 parlamentu)
 the Senate senat
 the tax office urząd skarbowy
 vote / voter głosować / wyborca

International organisations and institutions

Organizacje i instytucje międzynarodowe

EC (European Commission) Komisja
 Europejska
 EU (European Union) Unia Europejska
 European Parliament Parlament
 Europejski
 ICJ (International Court of Justice)
 Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości
 NATO (North Atlantic Treaty
 Organisation) Organizacja Paktu
 Północnoatlantyckiego
 UN/UNO (United Nations Organisation)
 Organizacja Narodów Zjednoczonych
 UNESCO (United Nations Educational,

Scientific and Cultural Organisation)
 UNESCO (Organizacja Narodów
 Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki
 i Kultury)
 UNICEF (United Nations Children's
 Fund) UNICEF (Fundusz Narodów
 Zjednoczonych na rzecz Dzieci)
 WHO (World Health Organisation)
 Światowa Organizacja Zdrowia

The Law Prawo

(un)fair trial (nie)sprawiedliwy proces
 sądowy
 accuse sb of sth oskarżyć kogoś o coś
 against the law wbrew prawu
 appear in court stawić się w sądzie
 arrest aresztować
 be in prison być/siedzieć w więzieniu
 be robbed of sth zostać okradzionym
 z czegoś
 be severely punished być surowo ukaranym
 bomb attack zamach bombowy
 break / obey / respect the law złamać
 prawo / przestrzegać prawa / szanować
 prawo
 capital punishment / the death penalty
 rozprawa, proces / kara śmierci
 carry out an investigation prowadzić
 dochodzenie
 charge / be charged with sth oskarżenie /
 być oskarżonym o coś
 commit a crime / an offence / fraud
 popełnić przestępstwo / zbrodnię
 conviction / convicted for sth skazanie /
 być skazanym za
 crime rate wskaźnik przestępczości
 crime wave fala przestępstw
 death sentence wyrok śmierci
 defence / prosecution obrona / oskarżenie
 do time odsiadywać wyrok w więzieniu
 give evidence składać zeznania
 go on trial rozprawa/proces
 go to / escape from prison pójść do /
 uciec z więzienia
 guilty / innocent winny / niewinny
 have a burglar alarm installed mieć
 założony alarm przeciwwłamaniowy
 have a criminal record mieć przeszłość
 kryminalną, być notowanym
 hostage zakładnik, zakładnicza
 inside job przestępstwo popełnione przez
 kogoś z wewnątrz
 investigate prowadzić śledztwo
 judge sędzić, sędzia

jury ława przysięgłych
 justification uzasadnienie,
 usprawiedliwienie
 juvenile delinquency przestępczość
 nieletnich
 kidnap attempt próba porwania
 legal battle batalia sądowa
 life sentence / imprisonment dożywocie
 organised crime przestępczość
 zorganizowana
 pass / adopt a law uchwalić / przyjąć
 ustawę
 petty crime drobne przestępstwo,
 wykroczenie
 plant / drop a bomb podłożyć / zrzucić
 bombę
 prison / jail więzienie
 proof / evidence dowód (rzeczowy) /
 dowód (z przesłuchania)
 punishment kara
 put sb in prison uwięzić kogoś / wsadzić
 kogoś do więzienia (potocznie)
 ransom okup
 reach a verdict wydać wyrok
 (podjąć decyzję)
 release sb from prison zwolnić kogoś
 z więzienia, wypuścić kogoś na wolność
 sentence sb skazać kogoś
 serve a sentence odbywać karę
 sexual harassment molestowanie
 seksualne
 steal kraść
 sue (sb for sth) wnieść sprawę do sądu /
 pozwać (kogoś) do sądu (za coś)
 suffer the consequences ponieść, ponieść
 konsekwencje
 Supreme Court / High Court Sąd Najwyższy
 suspect / be suspected of sth
 podejrzany / być podejrzanym o coś
 tackle / combat crime walczyć, zwalczać
 przestępczość
 threaten grozić, zagrażać
 under Polish law zgodnie z polskim
 prawem
 verdict / sentence / judgement
 orzeczenie, wyrok
 victim ofiarą
 win / lose a case wygrać sprawę /
 przegrać sprawę
 young offender młodociany przestępca

Crimes and criminals

Przestępstwa i przestępcy

arson / arsonist podpalenie / podpalacz
 blackmail / blackmailer szantaż /
 szantażysta
 burglary / burglar kradzież z włamaniem /
 włamywacz
 drug dealing / drug dealer handel
 narkotykami / handlarz narkotykami
 forgery / forger fałszerstwo / fałszerz
 hijacking / hijacker uprowadzenie
 (samolotu) / porywacz
 kidnapping / kidnapper porwanie /
 porywacz
 mugging / mugger rozbój (napad) /
 bandyta (uliczny)

murder / murderer morderstwo / morderca
 pickpocketing / pickpocket kradzież
 dokonana przez kieszonkowca /
 kieszonkowiec, złodziej kieszonkowy
 rape / rapist gwałt / gwałcieciel
 robbery / robber kradzież (rabunek) /
 złodziej (rabuś)
 shoplifting / shoplifter kradzież
 sklepowa / złodziej sklepowy
 smuggling / smuggler przemyt / przemytnik
 stalking / stalker prześladowanie /
 prześladowca
 terrorism / terrorist terroryzm / terrorysta
 theft / thief kradzież / złodziej

Social problems and unrest

Problemy i niepokoje społeczne

(combat / eradicate) poverty bieda,
 ubóstwo
 asylum seeker osoba starająca się o azyl
 authorities władze
 ban zakaz/zakazywać
 be on the margin być na marginesie
 below the poverty line poniżej granicy
 ubóstwa
 campaign kampania, akcja
 child labour zatrudnianie nieletnich,
 praca dzieci, dziecięca siła robocza
 civil war wojna domowa
 commit suicide popełnić samobójstwo
 community service praca na rzecz
 społeczności lokalnej
 community społeczność, wspólnota,
 gmina
 demonstration demonstracja,
 manifestacja
 developed / developing / underdeveloped
 countries kraje: rozwinięte/rozwijające
 się / zacofane gospodarczo
 discrimination dyskryminacja
 economic migrant migrant ekonomiczny,
 z przyczyn ekonomicznych
 employment / unemployment
 zatrudnienie / bezrobocie
 homeless bezdomny
 homelessness bezdomność
 pay / face a heavy fine zapłacić / być
 zmuszonym, by zapłacić wysoką
 grzywnę, wysoki mandat
 population ludność, populacja
 protest (n, v) protest, protestować
 racism rasizm
 refugee uchodźca
 runaway uciekinier, zbieg, zbiegły
 sleep rough spać pod gołym niebem,
 na ulicy
 social injustice niesprawiedliwość
 społeczna
 society społeczeństwo
 vandalism wandalizm
 violence gwałt, przemoc
 volunteer ochotnik, wolontariusz /
 zgłaszać się na ochotnika

Other words and phrases

Inne słowa, zwroty i wyrażenia

accept a bribe przyjąć łapówkę
 active interest aktywne zainteresowanie
 activist działacz(ka), aktywist(k)a
 awareness raising programmes programy
 mające na celu podnoszenie świadomości
 społecznej
 be fined for speeding dostać mandat
 za przekroczenie prędkości
 bribery przekupstwo
 bullying terroryzowanie, zastraszanie
 comply with the regulations stosować
 się do przepisów, podporządkować się
 przepisom
 corruption / corrupt korupcja /
 skorumpowany
 demonstration against/for sth
 demonstracja przeciwko czemuś /
 na rzecz czegoś
 follow the rules przestrzegać reguł,
 trzymać się przepisów
 forbid / prohibit zabronić, zakazać
 impose a fine on sb ukarać kogoś grzywną
 legal costs koszty sądowe
 make ends meet wiązać koniec z końcem
 military service służba wojskowa
 pay damages płacić odszkodowanie
 permit / allow pozwolić, zezwolić
 rules / regulations apply reguły, przepisy
 obowiązują, dotyczą
 sign a petition podpisać petycję
 taxes podatki

Idioms Idioms

be a law unto oneself robić, co się komu
 podoba
 be one's own worst enemy być dla siebie
 najgorszym wrogiem
 bend the law / rules naginać prawo /
 przepisy
 caught in the crossfire złapany
 w krzyżowy ogień
 fight a losing battle toczyć beznadziejną
 walkę
 have a fighting chance dostać szansę
 the boys in blue niebiescy, chłopcy
 w niebieskim (policjanci)
 the straight and narrow prosta, właściwa
 droga

Phrasal Verbs

Czasowniki złożone (frazowe)

back sb up poprzeć, popierać kogoś
 break in/into włamać się
 break out of uciec z
 go against sprzeciwić się, działać wbrew
 let sb off puścić kogoś wolno, nie karać
 put sb up to sth namówić kogoś do czegoś
 stand up for sth stanąć w obronie czegoś
 stand up to sb sprzeciwić się komuś
 turn sb in wydać kogoś
 walk / run off with sth odejść / uciec z kimś